

ÅRSRAPPORT 2024

Gode bygg for et godt samfunn

Innhold

3 Del 1 Leders beretning

7 Del 2 Introduksjon til verksemda og hovudtal

8 Om Direktoratet for byggkvalitet

8 Samfunnsoppdraget vårt

9 Organisasjon og leiing

11 Hovudtal

12 Del 3 Årets aktiviteter og resultater

14 Delmål 1: Bærekraftig byggevirksomhet

33 Delmål 2: Byggeregler som er enkle å forstå og bruke

49 Rettleiing og kommunikasjon

51 Del 4 Styring og kontroll i virksomheten

52 Virksomhetens overordnede vurdering
av opplegget for styring og kontroll

56 Bemanning, kapasitet og kompetansesituasjonen

57 Likestilling, inkludering og mangfold

59 Del 5 Vurdering av framtidsutsikter

60 Vurdering av framtidsutsikter

63 Del 6 Årsregnskap

64 Ledelseskommentar årsregnskapet 2024

67 Prinsippnote til årsregnskapet

68 Artskontorapporteringen

Del 1 — Leders beretning

Tid for omstilling

Når jeg skriver denne beretningen, tenker jeg først og fremst tilbake på et år som har vært vanskelig for mange av aktørene i byggenæringen, der ordreservene har krympet og marginene har blitt enda mindre.

Forenkling gjennom digitalisering av plan- og byggesaksprosessen

Det er to veier til å bygge raskere og rimeligere: Redusere kravene til kvalitet eller forenkle prosessene. Å gå på akkord med sikkerhet og kvalitet er i mange tilfeller ikke forsvarlig. Derfor har vi jobbet med å tydeliggjøre regelverket og forenkle plan- og byggesaksprosessen. I dette arbeidet er vårt utgangspunkt at brukerne trenger effektive og forutsigbare tjenester i hele byggets levetid.

Dagens regelverk oppleves av mange som omfattende og komplekst. I prosjektet *Bygge-regler for fremtiden* tilrettelegger vi bygge-reglene for digitalisering og automatisering. Reglene forblir de samme, men vil være egnet for digital bruk og automatisk regelsjeking. Dette vil bidra til å redusere byggfeil og mangelfulle søknader, samtidig som bygge-prosessen blir digitale og mer effektive. I 2024 sendte vi på høring den første pakken med omstrukturerte bestemmelser i byggteknisk forskrift.

I tillegg har vi arbeidet med utviklingen av digital søknad om dispensasjon og en veileder om dispensasjonssøknader. Vi bidro også med medfinansiering av et samarbeidsprosjekt for digital og sentral registrering av bygningsavfall. På sikt vil denne løsningen kunne sikre bedre kvalitet på avfallsdata.

Vi har flere pågående prosjekter for digitalisering av planprosessen. I 2024 utviklet vi verktøyet Planslurpen. Ved hjelp av kunstig intelligens henter Planslurpen ut nøkkelinformasjon fra eksisterende reguleringsplaner. Det gir brukerne raskt tilgang til informasjon som er nødvendig i byggesaksprosessen. Vi er stolte av at Planslurpen ble løftet fram som et forbildeprosjekt innen IKT-området i offentlig sektor og belønnet med Fyrlyktprisen 2024.

Færre byggfeil

Byggfeil koster samfunnet store summer. For å redusere antallet feil, har regjeringen bestemt at regelverket om kommunalt tilsyn og uavhengig kontroll, og reglene om kvalifikasjonskrav, skal gjennomgås.

Dette er prosjekter vi har jobbet med gjennom hele 2024 og vi har blant annet spurt byggenæringen om hva som er utfordringene med dagens regelverk. Denne kartleggingen danner grunnlaget når vi skal utarbeide utkast til høringsnotat med forslag til lov- og/eller forskriftsendringer.

Et regelverk som tar hensyn til miljøet

Bygg og byggevirksomhet står for et stort klimafotavtrykk og har derfor et betydelig potensial for utslippskutt. Byggingen må bli mer klimavennlig og sirkulær, og vi må i større grad bruke materialer som tar hensyn til miljøet. Energibruken i bygg må ned og bygningsmassen må brukes mer effektivt.

I 2024 har vi utredet mulige krav og endringer i byggteknisk forskrift på disse områdene. Vi har gjennomført utredninger om energieffektivitet, energifleksibilitet og lokal produksjon av energi for nye bygg og om hvordan eksisterende bygninger kan bli mer energieffektive. I dialog med departementet, har vi også gjennomført flere analyser for å utrede mulige krav i

byggteknisk forskrift som kan bidra til at klimaavtrykket fra bygging reduseres.

Klimaendringene påvirker hvor og hvordan vi bygger. Nye bestemmelser om håndtering av overvann, som trådte i kraft 1. januar 2024, vil kunne spare samfunnet for store verditap i fremtiden. Vi har jobbet for at både kommuner og byggenæringen skal være godt informert om endringene.

Skal Norge nå målet om å bli et lavutslipps-samfunn innen 2050, må vi rive færre bygg og bruke eksisterende bygg lenger. Med en endring i plan- og bygningsloven fra 2023 kan kommunene gi unntak fra byggtekniske krav ved tiltak på eksisterende bygg. Direktoratet har gjennom hele 2024 brukt riks- og fagmedier og deltakelse på relevante arenaer til å informere utbyggere og kommuner om handlingsrommet for å oppgradere eller endre eksisterende bygninger til ny bruk.

Klimapartnerskap for grønn omstilling

Klimapartnerskapet er et samarbeid mellom staten og byggenæringen, og skal bidra til grønn omstilling og en sirkulær økonomi. Direktoratet har bidratt i utarbeidelsen av et kunnskapsgrunnlag om byggenæringens klimafotavtrykk, som ble publisert i 2024. Dette ble et viktig underlag for selve klimapartnerskapsavtalen mellom staten og byggenæringen. Avtalen ble formelt inngått i september i år, og arbeidet med å identifisere og forankre nødvendige utslippsreduksjoner og styrke innsatsen for grønn omstilling, fortsetter i tiden framover.

Byggevareforordningen og digitale produktpass

Direktoratet bistår Kommunal- og distriktsdepartementet med å gjennomføre EUs nye byggevareforordning i norsk rett og å bidra til at regelverket innlemmes i EØS-avtalen på en effektiv måte. Den nye forordningen innebærer også krav til digitalisering, og direktoratet har

Foto: Ilja Hendel

i løpet av året som gikk fått en sentral rolle i utviklingen av en infrastruktur for digitale produktpass.

Takk for tilliten

Jeg vil takke for godt samarbeid med vårt departement og for alle gode møter med aktørene i sektoren. I 2024 fikk jeg fornyet mitt åremål som leder av direktoratet. Jeg er takknemlig for at jeg får muligheten til å følge videre store og viktige prosjekter som vi har startet opp de siste årene. I desember 2023 gjennomførte direktoratet en større omorganisering, noe som selvsagt påvirket arbeidet i 2024. I perioder med store omskiftninger vil det alltid være vanskelig å holde produktiviteten oppe, men mine kolleger i direktoratet har levert mer og bedre enn jeg hadde våget å håpe på. For en gjeng! Jeg gleder meg til alt vi skal få til sammen i 2025.

Foto: Ilja Hendel

Oslo, 15. mars 2025
Per-Arne Horne

Del 2 — Introduksjon til verksemda og hovudtal

Direktorat for byggkvalitet gjennomførte ei omorganisering i desember 2023. Gjennom 2024 har vi jobba målretta for at medarbeidarane skal finne seg til rette med ny organisering og nye arbeidsformer. Med ei funksjonell organisering, eit sterkt fagmiljø og eit godt arbeidsmiljø er vi rusta til å møte utfordringane framover og til å løyse samfunnsoppdraget vårt.

Om Direktoratet for byggkvalitet

Direktoratet for byggkvalitet er eit forvaltningsorgan underlagd Kommunal- og distriktsdepartementet. Vi forvaltar det byggtekniske regelverket og er eit verkemiddel for å realisera bygningspolitikken. Direktoratet er òg tilsynsstyresmakt for byggjevaremarknaden og har ansvar for den sentrale godkjenningsordninga for føretak med ansvarsrett. Vi deltek i internasjonalt styresmaktsarbeid og er engasjert i nasjonalt og internasjonalt standardiseringsarbeid på byggområdet.

Direktoratet blei etablert 1. januar 1985, som Statens bygningstekniske etat. Frå 1. januar 2012 blei namnet endra til Direktoratet for byggkvalitet. Etter ei større omorganisering i 2023, er DiBK godt rusta til å jobbe meir tverrfagleg og effektivt på viktige områder som innovasjon, digitalisering og berekraft.

Samfunnsoppdraget vårt

Direktoratet for byggkvalitet skal bidra til at det på ein effektiv måte blir bygd sikre, miljø-

venlege og tilgjengelege bustader og bygg, og at krava til byggverk blir følgde. Arbeidet vårt er retta mot kommunane, aktørane i byggjeprosessen og byggjevaremarknaden.

Vi skal ha god oversikt over korleis regelverket verkar, og vi skal ha god kjennskap til den faglege utviklinga som bidreg til god byggkvalitet. Det er eit mål for oss å auka kunnskapen i samfunnet om byggjereglar, byggkvalitet og byggjesakprosess. Det er spesielt viktig at byggjenæringa og kommunane har eit høgt kunnskapsnivå på desse områda.

Visjonen vår er gode bygg for eit godt samfunn

God byggkvalitet handlar om at alle byggverk skal vere trygge, tilgjengelege, funksjonelle og ha gode visuelle kvalitetar. Dei skal vere helse- og miljøvennlege, med fornuftig økonomi gjennom heile livsløpet. Høg kvalitet i bygde miljø bidreg til gunstig stadutvikling og ei berekraftig samfunnsutvikling.

Rolla vår er å bidra til effektive byggjesaksprosessar og visa veg til gode bygg og omgivnader

I samhandling med dei som byggjer, styresmakter og fagmiljø utviklar vi kunnskap om bærekraft, byggjereglar og prosessar som fremjar kvalitet i byggverk. Vi bidrar til meir effektive plan- og byggjesaksprosessar gjennom arbeid med forenkling og digitalisering.

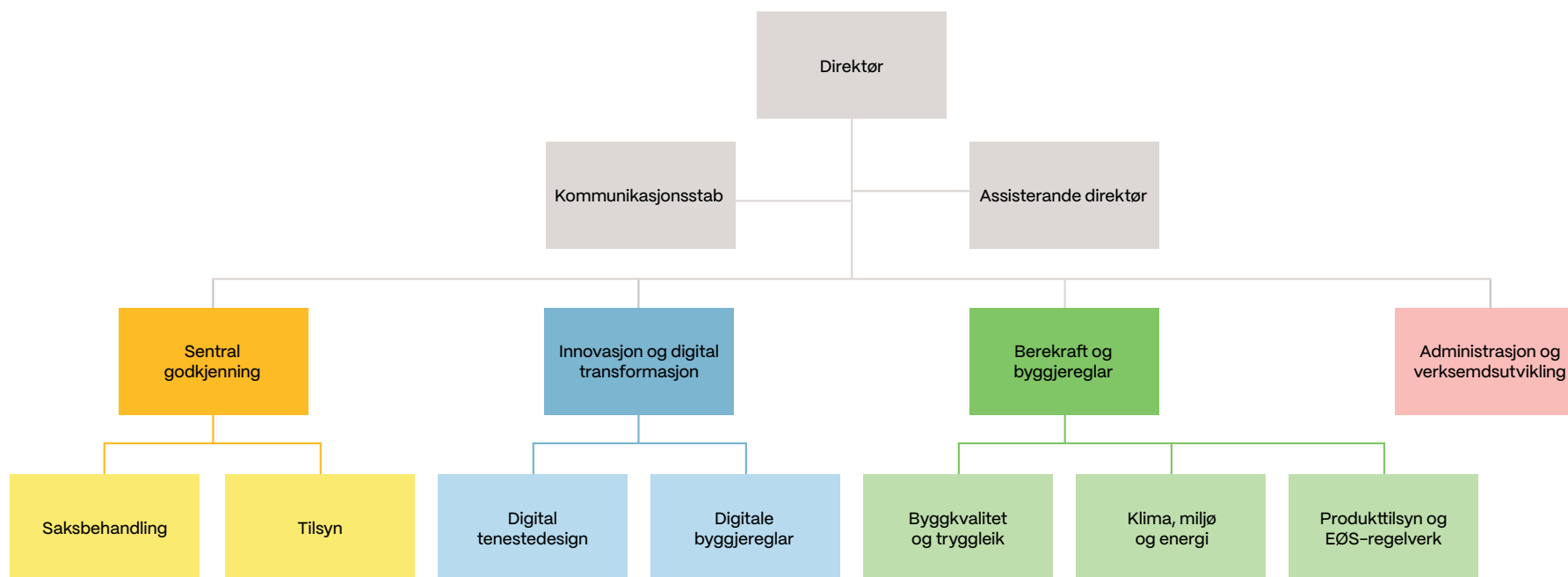
Verdiane våre

Direktoratet for byggkvalitet er:

- Medvitne samfunnsoppdraget vårt – tek vare på heilskapen
- Pålitelege – og held det vi lovar
- Interesserte og nysgjerrige – for å bli betre i morgon
- Gode formidlarar – fordi kunnskap får verdi når han blir delt

Organisasjon og leiing

Figur 1 Organisasjonskart DiBK 31.12.2024

Organisasjon og leiing

Direktoratet for byggkvalitet er leia av direktør Per-Arne Horne. Assisterande direktør er Hanne Kofstadmoen. Direktoratet har kontor i Oslo og på Gjøvik.

Eininga for innovasjon og digital transformasjon jobbar for å forenkle og digitalisere regelverk og byggjesakprosessar. Eininga utviklar og driftar digitale tenester for byggjenæringa og kommunane, og hentar inn data, analyserer og legg til rette for innovasjon i byggjenæringa.

Eininga består av avdelinga for digital tenesteutvikling og avdelinga for digitale byggjereglar.

Eininga for berekraft og byggjereglar består av tre avdelingar. Avdelinga for byggkvalitet og tryggleik utviklar og formidlar regelverket slik at det bidreg til kvalitet og tryggleik. Avdelinga for klima, miljø og energi jobbar for ein grønar og meir klimatilpassa byggjenæring. Avdelinga for produkttilsyn og EØS-regelverk har ansvar for tilsyn med byggjeverar, og å vareta arbeidet på byggjevereområdet i EU/EØS-samanheng.

Avdelinga for sentral godkjenning administrerer den frivillige godkjenningsordninga og behandlar søknader og klagesaker. Avdelinga fører også tilsyn med sentralt godkjende føretak for å sørge for at dei oppfyller fastsette vilkår som kvalifiserer for medlemskap. Dei skal òg bidra til å vedlikehalde og oppdatere ordninga.

Avdelinga for administrasjon og verksemdsutvikling har ansvar for administrasjon, økonomi, IKT, rekneskap, lønn, arkiv og personaladministrasjon. Koordinering og støtte til styring og kontroll, arbeidsplanlegging, leiingsfunksjonar og styringsdialog med departementet er òg delar av verkeområdet til avdelinga.

Kommunikasjonsstaben har redaktøransvaret for nettsidene og nyhendebreva til direktoratet. Staben driv kommunikasjonsfagleg rådgiving overfor fagavdelingane og planlegg og gjennomfører kommunikasjonstiltak i samarbeid med avdelingane.

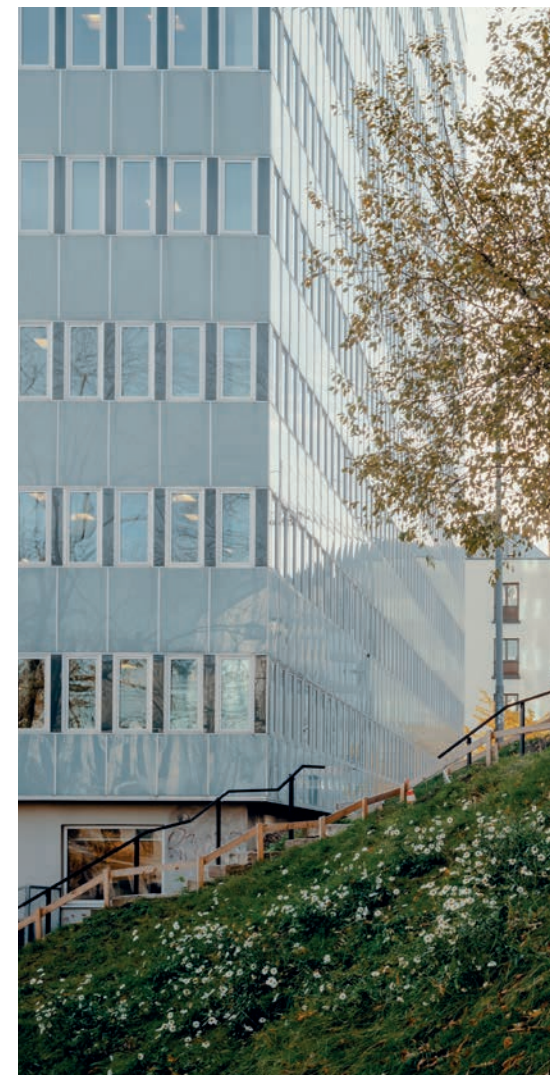

Foto: Ilja Hendel

Hovudtal

Tabell 1: Utvalde tal frå årsrekneskapen 2022–2024

	2022	2023	2024
Talet på tilsette*	90	88	89
Talet på utførte årsverk	81	81	82
Talet på avtalte årsverk*	89	87	87
Samla tildeling post 01–99	161 583 000	177 946 000	201 766 000
Grad av utnytting post 01–29	96,8%	92,12%	92,90%
Driftsutgifter totalt	154 106 272	164 444 803	187 874 368
Lønnsdel av driftsutgifter	53 %	53 %	50 %
Lønnsutgifter per årsverk	1 006 683	1 075 334	1 139 959
Driftsutgifter per årsverk	895 863	954 849	1 151 192
Budsjettert inntekt gebyr (sentral godkjenning)	36 617 000	34 875 000	41 245 000
Resultat av inntekt gebyr (sentral godkjenning)	37 237 739	36 548 900	41 880 661
Resultatgrad inntekt gebyr (sentral godkjenning)	102 %	105 %	102 %
Budsjettert inntekt overtredingsgebyr **	112 000	115 000	115 000
Resultat av inntekt overtredingsgebyr *	159 361	59 127	45 309

* Tala er henta frå SSB statistikk.
** Marknadstilsyn med produkt til byggverk.

Tabell 2: Utvalde volumn tall 2022 – 2024

	2022	2023	2024
Talet på dokumenttilsyn (avslutta tilsyn byggjevarer)	344	217	123
Talet på dagar saksbehandlingstid (tilsyn byggjevarer)*	69	49	121
Talet på dokumenttilsyn (sentral godkjenning)	672	544	473
Talet på stadlege tilsyn (sentral godkjenning)	187	132	311
Talet på godkjende føretak (sentral godkjenning)	11 979	11 790	11 441
Talet på søknadar sendt via Fellestjenester BYGG **	31 765	31 611	34 397
Talet på nabovarsel sendt via Fellestjenester BYGG	842 248	795 970	785 876

* Gjennomsnittleg total sakshandlingstid (dagar).
** Gjeld søknad om løyve i eitt trinn og søknad om rammeløyve

Del 3 — Årets aktiviteter og resultater

Innledning

DiBK skal støtte opp om regjeringens mål for bolig- og bygningspolitikken. Vårt samfunnsoppdrag er å bidra til at det på en effektiv måte bygges sikre, miljøvennlige og tilgjengelige boliger og bygg, og at kravene til byggverk følges.

For 2024 fikk vi to delmål i tildelingsbrevet fra Kommunal- og distriktsdepartementet.

Delmål 1: Bærekraftig byggevirkksomhet

Delmål 2: Byggeregler som er enkle å forstå og bruke

Regelverket skal balansere mange samfunns-hensyn, noe som kan gjøre det komplekst og vanskelig å etterleve. I tillegg til at regelverket videreutvikles, må det derfor gjøres større grep for å forenkle og digitalisere prosessene innen plan- og byggesak. Dette krever at vi i direktoratet jobber på tvers av kompetanse-områder, blant annet innen byggteknikk, juss og digitalisering.

Ved inngangen til 2024 hadde direktoratet nylig gjennomført en større omorganisering for nettopp å svare på disse behovene. Til tross for omorganiseringen har vi levert godt på resultater og måloppnåelse. Vi har arbeidet effektivt og i god dialog med vårt departement. Og vi har hatt stor nytte av våre mange møter med ulike næringsaktører, interesseorganisasjoner og kommuner. Denne dialogen sørger for at vi klarer å levere gode forslag til løsninger og regelendringer.

I dette kapitlet av årsrapporten gir vi en samlet framstilling av aktiviteter og resultater fra året som er gått. Innholdet er strukturert etter de to delmålene som er gitt i tildelingsbrevet.

Foto: Ilja Hendel

Delmål 1

Bærekraftig byggevirkksomhet

Bærekraft er et begrep som rommer mye. Vi skal bo godt og trygt, og her vil regelverket, som et av flere rammevilkår, sette føringer. Disse føringene må jevnlig vurderes, og i noen tilfeller endres, i takt med hvilke krav vi som samfunn setter til arbeidsplasser og boliger. Også i 2024 har vi hatt gode diskusjoner og fått økt kunnskap om alt fra byggfeil til brannskring.

Men, bærekraft innebærer også at vi skal bygge på en måte som ikke belaster klimaet mer enn absolutt nødvendig. Når det gjelder klimafotavtrykk fra bygging, energibruk i bygg og avfallsreduksjon, har vi gjennom 2024 arbeidet med helt sentrale problemstillinger. Og vi har brukt alle mulige anledninger og arenaer til å oppfordre både kommunene og byggenæringen til å samarbeide om gode gjenbruks- og transformasjonsprosjekter i eksisterende bygg.

Og så er det slik at konsekvensene av klimaendringene allerede har endret måten vi bør

bygge på. Gjennom 2024 har vi samarbeidet godt med Norges vassdrags- og energi-direktorat (NVE) og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) for å komme fram til hvordan det byggt tekniske regelverket bør gjenspeile den økte naturfaren fra blant annet flom og skred.

Redusert miljø- og klimaavtrykk fra bygging

Å redusere miljø- og klimaavtrykket fra byggenæringen er et viktig grep i målet om mer bærekraftig byggevirkksomhet. Direktoratet har utredet forventet utvikling i klimagassutslipp fra byggenæringen, der det avdekkes at det er behov for tydeligere føringer fra myndighetene.

Videre har vi utredet hvordan utvidelse av dagens klimakrav bør formuleres, for å sikre klimagassreduksjon fra bygging uten at det medfører vesentlige samfunnsøkonomiske

konsekvenser. Nye krav skal stimulere til flere transformasjons- og rehabiliteringsprosjekter, økt ombruk, mer bruk av klimavennlige materialer og skape forutsigbarhet for byggenæringen. Vi har også arbeidet med et verktøy for å validere klimagassregnskap.

Ombruk og transformasjon

Et sentralt prinsipp i arbeidet med bærekraft er at vi river færre bygg og bruker den eksisterende bygningsmassen lenger. DiBK har gjennom hele 2024 arbeidet aktivt for å informere byggenæringen og kommunene om hvordan plan- og bygningsregelverket åpner for mer transformasjon og oppgradering av eksisterende bygg. En endring i plan- og bygningsloven som gjorde det enklere å tilpasse eksisterende bygninger til ny bruk, trådte i kraft allerede 1. januar 2023. Til tross for dette, bruker ikke kommuner og næringen mulighetene som ligger i regelverket godt nok. Kunnskap og holdninger er en sentral del av alle større endringer, og med dette som bakteppe har direktoratet brukt ressurser

og deltatt på rekke arenaer for å påvirke til et taktskifte i transformasjon og gjenbruk av eksisterende bygningsmasse.

Energikrav til bygg

Energimyndighetene har signalisert at det i fremtiden kan bli mangel på tilgjengelig strøm i Norge, og at det er behov for mer fornybar kraft fremover for at klimamålene skal nås. Ved å bruke energi mer effektivt og fleksibelt, kan vi dempe veksten i kraftforbruket og styrke forsyningssikkerheten.

Energikravene i byggt teknisk forskrift kan potensielt være ett ledd i kjeden av virkemidler som bidrar til at energibruken går ned. For å se på mulige endringer i energikravene, har vi i 2024 fått gjennomført to utredninger på energiområdet. Den ene hadde som oppgave å se på hvordan vi kan innrette energikravene for nye bygg, slik at reglene bidrar til økt energieffektivitet, energifleksibilitet og lokal energiproduksjon. Den andre utredningen omhandlet hvordan energikravene bedre kan legge til rette for at den eksisterende bygningsmassen blir energieffektivisert.

I arbeidet med å utrede mulige endringer i energikravene, har vi hatt innspillsmøter med næringen og samarbeidet med NVE og vårt eget departement.

FNs bærekraftsmål 17 handler om samarbeid for å nå målene.

Vi har erfart at åpenhet og involvering av næringen er nyttig i utviklingen av nye regler, både for oss og de som skal bruke reglene i praksis. Gjennom året har en rekke innspillsmøter med næringen gitt oss verdifulle bidrag i arbeidet med ulike regelverksendringer.

Direktoratet har i 2024 bidratt inn i utarbeidelsen av et kunnskapsgrunnlag om byggenæringens klimafotavtrykk. Kunnskapsgrunnlaget har dannet underlaget for dialogen om en klimapartnerskapsavtale mellom staten og byggenæringen, som skal bidra til grønn omstilling og en sirkulær økonomi. Avtalen ble inngått høsten 2024. Direktoratet er kontaktpunkt for partene i arbeidet med byggreglene, Husbankens lån til boligkvalitet og digitaliseringstiltak som legger til rette for å ta gode klimavalg.

Klimatilpasning

Effekten av klimaendringene vil få betydning for det bygde miljøet, både når det gjelder plassering av bygninger og belastningene de må tåle.

Overvann

Ny bestemmelse om håndtering av overvann trådte i kraft 1. januar 2024, med en overgangsperiode på ett år. Hensikten med bestemmelsen er å sikre at overvann håndteres lokalt og unngå at overvann tilføres det kommunale avløpsnettet.

Nye krav til sikkerhet mot naturfare

DiBK har ledet en arbeidsgruppe med flere direktorater som utreder og foreslår endringer i krav til sikkerhet mot naturfarer i TEK17.

Havnivåstigning

DiBK har bidratt til Miljødirektoratets oppdrag om vurdering av og anbefaling til hvordan nasjonale myndigheters arbeid med å håndtere havnivåstigning kan forberedes. Oppdraget skal ferdigstilles i 2025.

Direktoratsgruppe for klimatilpasning

Gjennom direktoratsgruppen for klimatilpasning, har vi bidratt i arbeidet med en nasjonal klimasårbarhetsanalyse. Vi deltar også i en ekspertgruppe som skal gjennomføre tematiske analyser av klimarelatert risiko. Oppdraget skal ferdigstilles i 2026.

Byggevarer

Produkttilsyn – byggevarer

Direktoratet fører tilsyn med byggevarer for å sikre at produsenter, importører og distributører oppfyller kravene til dokumentasjon av produktegenskaper. Tilsynet er et virkemiddel for å sikre bedre byggkvalitet og færre byggfeil, samt å sikre fri flyt av byggevarer i EØS-området.

Aktiviteter og resultater

Basert på en helhetlig risikovurdering har vi ført tilsyn med 123 ulike produkter som er omsatt av totalt 69 aktører. De proaktive tilsynsaksjonene omfattet 100 produkter. Vi har også iverksatt tilsynsaksjoner for 23 produkter, hvor tilsynene er delvis basert på henvendelser.

For å forsterke etterlevelsen av regelverket, har vi delt informasjon om resultatene av tilsynet i nyhetsbrev og på våre nettsider. Vi har også informert om regelverket og tilsynet gjennom foredrag i ulike bransjefora.

Direktoratet har deltatt i nettverk for markedstilsyn på både nasjonalt og europeisk nivå. Samarbeidet skal legge til rette for det frie varebyttet i EU/EØS, og bidra til at produkter som ikke er i samsvar med vareregelverkene heller ikke tilbys på markedet. Direktoratet vurderer at deltakelsen i disse foraene bidrar til enhetlig praksis.

Måloppnåelse og effekt

Direktoratet hadde som mål å føre tilsyn med 120 produkter i 2024. Ved årets slutt hadde vi avsluttet tilsyn med 123 produkter. Direktoratet vurderer tilsynet med byggevarer som tilfredsstillende. Vi opplever god dialog med bransjeaktørene og at de i stor grad innretter seg etter informasjon og pålegg fra direktoratet.

FNs bærekraftsmål 13 handler om å stoppe klimaendringene og bekjempe konsekvensene av dem.

Effekten av klimaendringene vil få betydning for det bygde miljø, både når det gjelder plassering av bygninger og belastningene de må tåle.

Direktoratet har arbeidet for å gjøre huseiere og utbyggere i stand til å tilpasse seg klimarelaterte farer. Vi leder en tverrdirektoral arbeidsgruppe som ser på kravene i regelverket til sikkerhet mot naturfarer. Målet er i størst mulig grad å tilrettelegge for å opprettholde verdiskaping, utvikling og levedyktige lokalsamfunn i

fareområder, samtidig som personsikkerheten er ivaretatt.

Vi har i 2024 også jobbet for at kommuner og utbyggere er godt informert om de nye bestemmelsene om håndtering av overvann som trådte i kraft 1. januar 2024. Målet er å sikre at overvann håndteres lokalt og unngå at overvann tilføres det kommunale avløpsnett.

Foto: Einar Flaa

Oppdrag	
Nr. 1/2024: DiBK skal utrede mulige krav i byggteknisk forskrift som kan bidra til at klimaavtrykket fra bygging reduseres. Oppdraget gjennomføres i dialog med departementet. En plan for arbeidet skal foreligge innen 15.02.2024. Frist: 01.12.2024.	DiBK har gjennomført en konsekvensanalyse av nullalternativet (opprettholde dagens kravsnivå) og hvordan det påvirker klimagassutslipp i verdikjeden i byggenæringen. Vi har utredet kostnadskonsekvensen av at klimagassregnskapet utvides i omfang og hvilke utvidelser et eventuelt nytt krav bør omfatte. I tillegg har vi utredet et mulig klimakrav i TEK17. Ferdig utredning leveres i februar 2025. Utredningene gir et godt grunnlag for å foreslå et mulig klimakrav i TEK. Fristen for å levere forslag til høringsnotat er etter avtale med KDD utsatt til 1. mars 2025.
Nr. 2/2024: DiBK skal utrede mulige endringer i byggteknisk forskrift og byggesaksforskriften som kan legge til rette for økt energi-effektivitet, energifleksibilitet og lokal energiproduksjon. Oppdrag nr. 1/2023 innlemmes i dette nye oppdraget. Oppdraget gjennomføres i dialog med departementet. En plan for arbeidet skal foreligge innen 15.02.2024. Frist: 01.12.2024.	Vi har utredet ny innretning av energikravene for nye bygg med endring av beregningspunktet for krav til bygningers energieffektivitet. For eksisterende bygg har vi utredet TEK-krav som kan bidra til at flere bygg blir energieffektivisert. Ny innretning vil kunne bidra til økt energieffektivitet, energifleksibilitet og lokal energiproduksjon. Utredningene viser til ulike løsninger, både lønnsomme og ulønnsomme. Fristen for å levere forslag til høringsnotat er etter avtale med KDD utsatt til 1. mars 2025.

Nr. 3/2024: DiBK skal utarbeide forslag til hvordan bygningsregelverket i større grad kan legge til rette for at tiltak i eksisterende bygningsmasse kan gjennomføres. Frist: 01.12.2024.	Etter avtale med KDD har DiBK ikke arbeidet med dette oppdraget i 2024.
Nr. 4/2024: DiBK skal bistå i å utrede behov for endringer i Husbankens lån til boligkvalitet. Dette gjelder særlig behov for endringer av kriterier i lån til miljøvennlige boliger og lån til oppgradering, og om andre kvalitetsområder innenfor lån til oppgradering og lån til miljøvennlige boliger kan være relevante. Frist avklares med Husbanken.	Direktoratet har i løpet av 2024 bistått Husbanken med å utarbeide forslag til endringer av kriterier i lån til boligkvalitet. Kriteriene omfatter både nye bygg og eksisterende bygg. Arbeidet forventes ferdigstilt første halvår 2025.
Departementet viser til følgende oppdrag fra 2023 som også gjelder i 2024:	
Nr. 12/2023: Nye krav til sikkerhet mot naturfarer. Vi viser til tillegg nr. 2 til tildelingsbrev 2023, som gir følgende beskrivelse av oppdraget: <i>Det er behov for en helhetlig gjennomgang av kravene til sikkerhet mot naturfarer i byggt teknisk forskrift (TEK17) og plan- og bygningsloven (pbl.). En arbeidsgruppe med representanter fra Direktoratet for byggkvalitet (DiBK), Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), skal utrede og eventuelt foreslå endrede krav til sikkerhet mot naturfarer i TEK17.</i> Frist: 15.04.2024 (problemstilling 2), 15.12.2024 (problemstilling 1 og 3).	Høringsnotat om bruk av organisatoriske sikringstiltak (problemstilling 2) ble levert 15. april 2024. Vi har gjennomført workshops med bransjen for å få kunnskap om utfordringer med dagens sikkerhetskrav og hvordan regelverket i større grad kan ta hensyn til klimaendringer. Dette materialet danner et godt grunnlag for utredet forslag til endringer i TEK17 og arbeidet med høringsnotatet for problemstilling 1 og 3. Etter avtale med departementet ble fristen for leveranse utsatt til 28. februar 2025.

Nr. 14/2023: DiBK skal utarbeide utkast til høringsnotat med forslag til lov- og/eller forskriftsendringer i systemet for tilsyn og uavhengig kontroll. Frist: 01.04.2025.

DiBK har, i samarbeid med departementet, gjennomført spørreundersøkelser og intervjuer med bransjen for å kartlegge utfordringene med dagens regler, og mulige løsninger. Det jobbes med en grunnpakke med endringsforslag, som blant annet foreslår endringer i reglene om det kommunale tilsynet og den uavhengige kontrollen i byggesaker.

Oppdraget ses i sammenheng med oppdrag 15/2023 om kvalifikasjonskrav.

Ny frist er satt til 1. september 2025.

Nr. 15/2023: DiBK skal utarbeide utkast til høringsnotat med forslag til lov- og/eller forskriftsendringer i kvalifikasjonskravene til ansvarlige foretak. Frist: 01.02.2025.

DiBK har gjennomført spørreundersøkelser og intervjuer med bransjen for å kartlegge utfordringene med dagens regler, og mulige løsninger. Det jobbes med å utarbeide forslag til endringer i reglene om kvalifikasjonskrav for de ansvarlige i byggesaker. Dette oppdraget sees i sammenheng med oppdrag 14/2023, om tilsyn og uavhengig kontroll.

Ny frist er satt til 1. september 2025.

Nr. 16/2023: DiBK skal utarbeide utkast til veiledning til tiltakshavere og foretak om hvordan ansvarsrettsystemet skal forstås. Frist: 01.01.2026.

Arbeidet med utkast til veiledning til tiltakshavere og foretak om hvordan ansvarsrettsystemet skal forstås, henger tett sammen med oppdrag nr. 14 og 15, og sees i sammenheng med disse.

Etter avtale med departementet er det ikke arbeidet med dette prosjektet i 2024. Ny frist er satt til 31. desember 2026.

Fakta

Delfinansiering som bidrar til utvikling og innovasjon

Nasjonal datahub for byggavfall – Sirk Norge

Direktoratet har i 2024 delfinansiert et samarbeidsprosjekt mellom Sirk Norge (tidligere Avfall Norge), Mepex, Oslobygg KF, Plan- og bygningssetaten i Oslo kommune, Asker kommune, Remiks Miljøpark AS, AF Gruppen, NHP-nettverket og Grønn Byggallianse. Ambisjonen er at arbeidet skal bidra til automatiserte avfallsplaner og sluttrapporter i byggesaker, med måling og styring underveis basert på reelle avfallsdata med høy kvalitet fra hele verdikjeden. Prosjektet springer ut fra Samordningsrådet for digitalisering i BAE-næringen, som i perioden 2021 til 2023 gjennomførte et pilotarbeid for å få på plass digital avfalls-håndtering. DiBK bidro med delfinansiering av arbeidet med en nasjonal, bransjeeid

felleskomponent som ble etablert i tilknytning til vår regelverksplattform Fellestjenester BYGG.

Pilotarbeid med mål om god flyt av produktdata – PDT Norge og Standard Norge

DiBK har også i 2024 bidratt med delfinansiering av pilotarbeid i regi av PDT Norge. Pilotene skal synliggjøre hvordan krav i teknisk forskrift kan dokumenteres oppfylt ved hjelp av digitale produktdata fra produsenter. PDT Norge vil fasilitere pilotene, samle relevante aktører i verdikjeden og ta frem grunnleggende maler for de nødvendige produktdataene. I forbindelse med disse pilotene har vi også delfinansiert viktig innsats fra Standard Norge, slik at nødvendig informasjon, som for eksempel definisjoner fra standarder utviklet av Standard Norge, også er tilrettelagt for digital bruk.

Stimulab-prosjektet *Ingen sak med byggesak*

Publikum har et stort behov for veiledning på byggesaksområdet, og kommunene bruker mye tid på å veilede. Med midler fra Stimulab, har vi i 2024 brukt innovasjon og tjenestedesign for å finne områder som kan egne seg for å effektivisere og forbedre veiledningsarbeidet. Dette er gjort i tett samarbeid med KS, i tillegg til utvalgte pilotkommuner og referansekommuner. Innsiktsfasen avdekket at særlig bedre veiledning innen søknadsplikt kan være ressursbesparende.

Prosjektet avsluttes våren 2025. Arbeidet støtter opp under tillitsreformen, som handler om å gi de ansatte i offentlig sektor tid og tillit til å gi brukerne bedre tjenester.

Fakta

Byggkvalitetsdagen 2024

Byggkvalitetsdagen er eit digitalt arrangement retta mot byggsektoren. Fagdagen fremjar god byggkvalitet gjennom å løfta fram aktuelle samfunnsutfordringar, dela erfaringar og kunnskap, og synleggjera gode førebiletprosjekt.

Framtidas bustad, nytenking i krevjande tider, var tema for Byggkvalitetsdagen i år. Vi treng ei byggjenæring som finn gode løysingar på utfordringar som samfunnet og bustadsektoren står overfor: Eit klima i endring, ubalanse i bustadmarknaden, høge byggjekostnader og den demografiske utviklinga.

Etter ei innleiing om utsiktene for bustadsektoren framover, fekk deltakarane ei rekke gode døme frå bransjen på prosjekt som tek steget inn i framtida ved å tenkje nytt gjennom:

- Nye arbeidsmetodikkar som varetek arkitektonisk kvalitet og samstundes har

stålkontroll på økonomien, og kor KI spelar ei sentral rolle i prosjekteringsarbeidet.

- Brukarorientert bustadutvikling kor utbyggjar og bebuarar utforskar nye løysingar for å byggje betre, billegare og meir berekraftig.
- Utviklinga av eit sirkulært bustadkonsept kor bygningane kan resirkulerast og brukast om i ny syklus.
- Bustadprosjekt med høg kvalitet som legg til rette for delingskultur og gode sosiale møteplassar, og som bidreg til eit bumiljø som varetek tryggleik og inkludering.
- Korleis eit gammalt bustadbygg kan rustast opp og få forlenga levetid gjennom ei berekraftig oppgradering.

Byggkvalitetsdagen syner at det gjerast mykje godt og nytenkande arbeid i byggjebansjen. Arbeid som blir viktig for utviklinga av framtidas bustader.

Foto: DiBK

Fakta

Revisjon av Byggeforskrift for Longyearbyen

Direktoratet for byggkvalitet har i 2024 gitt lokalstyret i Longyearbyen bistand i arbeidet med å revidere Byggeforskrift for Longyearbyen. Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter, slik som byggeteknisk forskrift, byggesaksforskriften og byggevarerforskriften, gjeld ikke på Svalbard. Krav til byggkvalitet og byggesaksprosesser med videre,

må derfor gis i ei egen forskrift med hjemmel i Svalbardloven.

Den gjeldende byggeforskriften for Longyearbyen var fra 2016, og hovedmålet med revisjonen var å oppdatere forskrifta til dagens TEK17-standard, med lokale tilpassinger og tilleggskrav. Revisjonen omfatter ikke byggesaksreglene og arealplanreglene i forskrifta.

Forskriftsendringane som skal vedtakast i byrjinga av 2025, vil mellom anna innebære endra krav til overvasshandtering som følgje av klimaendringar. Dette fordi klimaendringar vil gje andre utfordringar for overvasshandtering på Svalbard enn på fastlandet, særleg på grunn av auka smelting av permafrost og snø. Den reviderte byggeforskrifta vil òg innføre nye krav til klimagassrekneskap for større byggjeprojekt.

Foto: Daniel Cole / AP Photo / NTB

Fakta

Tall og fakta for sentral godkjenning

Den frivillige ordningen med sentral godkjenning av foretak for ansvarsrett er en anerkjent og godt innarbeidet måte for aktørene til å synliggjøre sine kvalifikasjoner. Innenfor rammen av dagens ansvarsrettsystem er dette ett av virkemidlene for å sikre god byggkvalitet.

Bygg- og anleggssektoren er i endring. Overgang til bærekraftig bygging, energieffektivisering, ny teknologi, men også klimaendringer og påfølgende naturfarer, stiller store krav til aktørenes kvalifikasjoner.

Forvaltning av sentral godkjenning

Sentral godkjenning forvaltes av direktoratets avdeling på Gjøvik. Forvaltningen omfatter saksbehandling av nye søknader om sentral godkjenning, endring og fornyelse av eksisterende godkjenninger, tilsyn med sentralt godkjente foretak og behandling

av klager på vedtak. Direktoratet følger opp foretakene i ordningen med tilsyn for å vurdere om de oppfyller kravene til kvalitets-sikring og kvalifikasjoner. I 2024 gjennomførte DiBK 784 tilsyn med sentralt godkjente virksomheter.

I 2024 var den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden innenfor målkravet om 28 dager, og antallet klagesaker er svært lavt sammenlignet med antallet vedtak vi sender ut. Dette gjenspeiler god saksbehandling i avdelingens to seksjoner og godt begrunnede vedtak, formulert på en måte som mottakerne forstår.

Antall godkjente foretak i ordningen

I 2024 var det til sammen 11 441 betalende foretak i ordningen. Fra 2016 har det vært en gradvis nedgang i antall foretak i ordningen, men nedgangen har vært mindre de siste par årene. Antall foretak påvirkes fortsatt av strukturelle endringer i næringen og den økonomiske situasjonen i landet påvirker bransjen. Dette kan få konsekvenser for

antall betalende foretak, også i 2025. Ordningen er selvfinansiert gjennom det forskriftsfestede årlige gebyret. I 2024 var gebyret på 3 650 kroner. Fra 1. januar 2025 øker årsgebyret for sentral godkjenning med 100 kroner, til 3 750 kroner, i henhold til endringer i konsumprisindeksen.

Foto: Colourbox

Fakta

Tall og fakta for sentral godkjenning

Antallet foretak i ordningen har holdt seg relativt stabilt de siste par årene.
Avdelingen for sentral godkjenning behandler årlig mange søknader, og mottar få klager på vedtakene som gjøres.

Tabell 3: Antall foretak i ordningen 2022–2024

Foretak	2022	2023	2024
Antall betalende foretak	11 979	11 790	11 441

Tabell 5: Antall behandlede klager 2022–2024

Klager	2022	2023	2024
Antall klager	62	52	43
Avsluttede klagesaker	67	58	41
Antall behandlet i nemnda	32	29	26
Klagesaksprosent av totalt antall søknader behandlet	1,3 %	1,3 %	1,0 %

Tabell 4: Antall søknader til behandling 2022–2024

Søknader	2022	2023	2024
Antall søknader	4 739	4 153	4297
Førstegangssøknad	1 507	1 525	1469
Søknad om endring	319	337	285
Søknad om fornyelse	2 913	2 291	2543
Omgjøringsprosent av totalt antall søknader	0,4 %	0,5 %	0,3%

Fakta

Tall og fakta for sentral godkjenning forts

Avdeling for sentral godkjenning følger opp foretakene i ordningen med tilsyn, for å vurdere om de oppfyller kravene til kvalitetssikring og kvalifikasjoner. Dette gjøres enten gjennom stedlige tilsyn, ved hjelp av Teams-møter eller ved dokumenttilsyn.

Tabell 6: Måltall og resultater for dokumenttilsyn, stedlige tilsyn og digitale tilsyn 2022–2024

Tilsyn	2022		2023		2024	
	Måltall	Resultat	Måltall	Resultat	Måltall	Resultat
Dokumenttilsyn		672		544		473
Stedlige tilsyn		187		132		260
Digitale tilsyn (Teams)		15		169		51
Sum	900*	874	**	845	800*	784

*Internt satt måltall
** Ingen interne måltall grunnet endrede forutsetninger; bortfall av stedlig tilsyn jan-feb og f.o.m. juli.

Tabell 7: Saksbehandlingstider i antall dager 2022–2024

Saksbehandlingstider	2022	2023	2024
Førstegangssøknad	36,6	21,6	26,8
Søknad om endring	35,4	21,2	26,5
Søknad om fornyelse	36,9	20,6	27,9
Klagesak	82,7	67,1	59,5

Målkravet om saksbehandlingstid for søknader er 28 dager.
For klagesaker er målkravet 120 dager.

Fakta

Vegvisar for rett produkt-dokumentasjon av panel-bord og kledningsbord i heiltre

Fleire tilsyn med kledningsbord i heiltre har vist feil og manglar ved dokumentasjonen. Direktoratet såg derfor behov for å utarbeide ein vegvisar retta mot produsentar, importørar og distributørar. Den digitale vegvisaren gjer det enklare å finne krava til rett produkt-dokumentasjon og om produktet må kontrollerast av ein uavhengig tredjepart.

Foto: DiBK

FNs bærekraftsmål 11 handler om å gjøre byer og lokalsamfunn inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige.

Direktoratet skal bidra til at det på en effektiv måte bygges sikre, miljøvennlige og tilgjengelige boliger og bygg, og at kravene til byggverk følges.

Vi har i 2024 utredet mulige krav i byggeteknisk forskrift som kan bidra til at klimaavtrykket fra bygging reduseres. Og vi har utredet hvordan byggeteknisk forskrift og byggesaksforskriften kan legge til rette for energieffektivitet, energifleksibilitet og lokal energiproduksjon i nye og eksisterende bygg.

Vi har arbeidet aktivt med å informere byggenæringen og kommunene om hvordan plan- og bygningsregelverket åpner for mer transformasjon og oppgradering av eksisterende bygg. Å bygge om og transformere bygg, bidrar til å redusere klimagassutslippene. Gjennom å videreutvikle og bruke bygningsmassen vi allerede har, legger vi grunnlaget for utvikling av gode, bærekraftige nærområder som bidrar til tilhørighet og trivsel.

Fremtidens bolig, nytenking i krevende tider, var tema for Byggkvalitetsdagen i år. Byggebransjen presenterte her en rekke innovative prosjekter som svarer på aktuelle samfunnsutfordringer for boligsektoren.

Blant prosjektene om ble omtalt var brukerorientert boligutvikling, sirkulære boligkonsepter, boligprosjekt med delingskultur og sosiale møteplasser som ivaretar trygghet og inkludering, og bærekraftig oppgradering av eldre boligbygg.

Fakta

Ny byggjevereformordning, CPR Acquis og digitale produktpass

Ny byggjevereformordning blei publisert i den europeiske unionens tidande 18. desember 2024.

Forordninga har to hovudmålsetjingar:

- fremje ein velfungerande indre marknad for sikre og berekraftige byggjeverer
- bidra til å nå måla for det grøne og digitale skiftet

Formålet med byggjevereformordninga er å sikre at byggjeverer kan kjøpast og seljast fritt i EU og EØS. Forordninga etablerer harmoniserte reglar for korleis tryggleiks- og miljøeigenskapane til byggjeverer skal beskrivast. Forordninga opnar for å krevje at informasjonen skal givast i eit digitalt produktpass. Det skal sikre at informasjonen er korrekt, fullstendig, oppdatert og digitalt tilgjengeleg.

I tildelingsbrevet for 2024 skulle DiBK, i samarbeid med Kommunal- og distriktsdepartementet, bidra til at ny byggjevereformordning blir innlemma i EØS-avtalen og blir gjennomført i norsk rett, dersom han blei vedteken i 2024. DiBK har følgd arbeidet i EU tett. Vi har halde presentasjonar og sendt ut nyhendeletter til bransjen med informasjon om arbeidet med byggjevereformordninga. Vi har òg starta arbeidet med å gjennomføre forordninga i EØS-avtalen og norsk rett.

EU har òg starta ein prosess for å revidere det tekniske regelverket under byggjevereformordninga, kalla CPR Acquis. Dette blir gjort for å få på plass nye tekniske krav til byggjeverer, som kan erstatte dagens spesifikasjonar. Direktoratet er aktive i arbeidet og deltek i produktgruppene. Vi har bidrege i fleire igangverande diskusjonar og sendt skriftlege innspel. Det har medført at vi har direkte dialog med EU-kommisjonen, medlemslanda i EU og andre aktørar. Direktoratet har oppretta norske arbeidsgrupper for dei ulike produktgruppene, og vi har etablert eit tettare samarbeid med Standard Norge for å

koordinere og gi innspel i den europeiske prosessen. Hovudfokuset vårt er at dei nye krava ikkje skal medføre unødvendige belastningar for byggjenæringa.

Direktoratet har òg teke ei aktiv rolle i arbeidet med digitale produktpass. Vi leier ei strategisk arbeidsgruppe som ser på korleis ein kan realisere EUs ambisjonar om digitale produktpass. Dette gjev oss ein arena til å representere felles norske interesser.

Foto: Gunnar Stenberg, Mostphotos

FNs bærekraftsmål 12 handler om ansvarlig forbruk og produksjon for å sikre bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre.

Innen 2030 skal avfallsmengden reduseres betydelig gjennom forebygging, reduksjon, materialgjenvinning og ombruk. I 2024 har vi utredet hvordan utvidelse av dagens klimakrav bør formuleres, for å redusere klimagasser fra bygging uten vesentlige samfunnsøkonomiske konsekvenser. Kravene skal stimulere til flere transformasjons- og rehabiliteringsprosjekter, økt ombruk, mer bruk av klimavennlige materialer og skape forutsigbarhet for byggenæringen ved hjelp av forslag til innskjerpingsmodeller.

Ny byggevareforordning ble publisert i desember 2024, og skal nå innlemmes i EØS-avtalen og gjennomføres i norsk rett. DiBK har en sentral rolle i dette arbeidet.

Direktoratet har også hatt en aktiv rolle i arbeidet med digitale produktpass. God informasjonsflyt om byggevarers egenskaper vil bidra til at næringen kan ta bærekraftige valg.

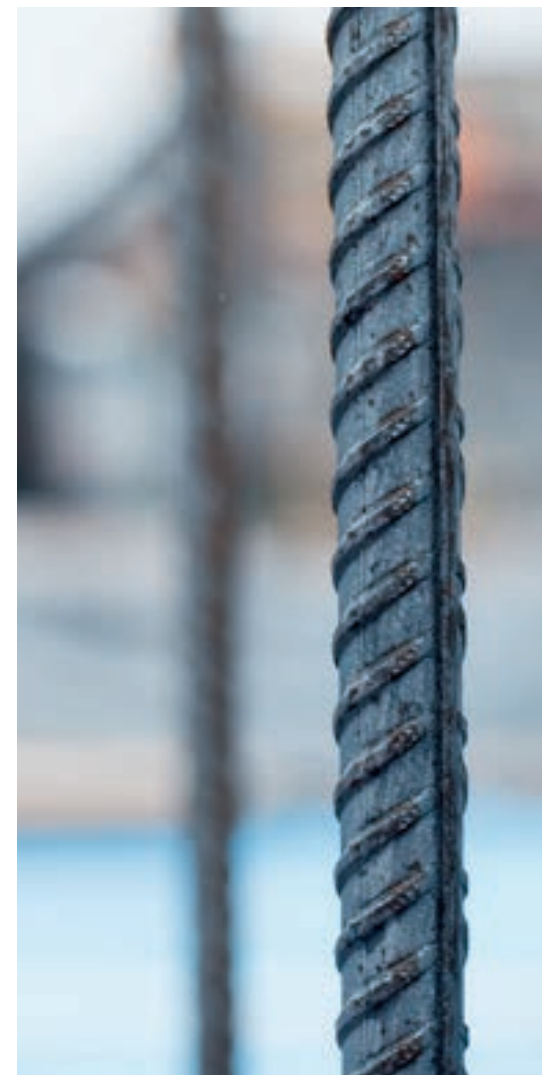

Foto: DiBK

Fakta

Tilsyn med varmekabler

I 2023 og 2024 har direktoratet gjennomført tilsyn med varmekabler for bruk i byggverk. Varmekabler er dekket av flere EU-regelverk, men vårt tilsyn ble gjort etter reglene i byggevareforordningen. Varmekabler er dekket av den harmoniserte standarden NEK EN 50575:2014/A1:2016. Varmekabler skal derfor CE-merkes og følges av en ytelseserklæring og bruksanvisning.

CE-merking viser at et produkt innfrir kravene i forskrifter og lover og derfor kan selges fritt i Europa. Det er produsentens oppgave å utarbeide all nødvendig dokumentasjon som skal følge byggevaren. Importør og distributør av byggevarer er forpliktet til å sikre at byggevarer har tilfredsstillende dokumentasjon før varen selges på det norske markedet. I tilsynet undersøkte vi hvorvidt varmekabler for installasjon og innendørs bruk i byggverk har den produktdokumentasjon som kreves etter byggevareforskriften.

Vi kontaktet 12 aktører og undersøkte dokumentasjonen til 59 produkter. Blant aktørene var det 11 som leverte tilfredsstillende dokumentasjon. Ett firma kunne ikke fremskaffe nødvendig dokumentasjon, og selskapet valgte derfor å stanse omsetningen og markedsføringen av varmekabler.

Foto: Mostphotos, Aleksandr Davydov

Fakta

Klimapartnerskap

I 2023 inviterte regjeringa bygge-, anleggs og egedomsnæringa til dialog med mål om å inngå ein avtale om klimapartnerskap. Eit slikt samarbeid mellom staten og byggjenæringa skal bidra til grøn omstilling og ein sirkulær økonomi.

DiBK fekk i oppdrag å leie ei hurtig-arbeidande arbeidsgruppe som skulle utarbeide eit kunnskapsgrunnlag for byggenæringa. I arbeidsgruppa var representantar frå DiBK, KDD, NHO Byggenæringen og Fellesforbundet. Kunnskapsgrunnlag om klimafotavtrykket til byggjenæringa blei publisert i juni 2024, og konkluderte med at «Å redusere det samla klimafotavtrykket frå byggjenæringa vil mellom anna krevje meir effektiv bruk av materiale, bruk av meir klimavennlege materiale, ein meir klimavennleg byggeprosess, meir effektiv drift av bygningar og meir sirkulære løysingar».

Kunnskapsgrunnlaget blei eit viktig underlag for klimapartnerskapsavtalen mellom staten og byggjenæringa. Sjølv avtalen blei formelt inngått i september 2024, og arbeidet med å identifisere og forankre nødvendige utsleppsreduksjonar, og styrkje innsatsen for grøn omstilling, held fram i tida framover. DiBK er peika ut til å vere kontaktpunkt for partane i arbeidet med bygge-reglane, Husbankens lån til bustadkvalitet, og digitaliseringstiltak som legg til rette for flyt av data og tilgang til informasjon som gjer det enkelt å ta gode klimaval.

Foto: Gorm Kallestad, NTB

Delmål 2

Byggeregler som er enkle å forstå og bruke

Det må bygges flere boliger i Norge, og det må bygges raskere enn i dag. Gjennom en byggeprosess må aktørene forholde seg til ulike regelverk, noe som forutsetter god kunnskap og kompetanse hos kommuner, byggenæring og publikum. I tillegg vet vi at de ulike fasene av plan- og byggesaksprosessen oppleves som komplekse og tidkrevende, og at det vil være store gevinster å hente på standardiserte og digitale prosesser.

Gjennom 2024 har vi jobbet med ulike digitaliseringsinitiativ for plan- og byggesaksprosessen. Arbeidet inkluderer hele verdikjeden, fra planleggingsfasen og planprosessen til tjenester for ombrukskartlegginger og tiltak for å tilrettelegge for digital avfallshåndtering. Tjenestene vi utvikler bidrar til realisering av store gevinster i både byggsektoren og kommunene.

I tillegg har vi jobbet med flere prosjekter hvor forenkling og tydeliggjøring av regelverkene har vært målet. Når vi arbeider med videreutvikling

av regelverket, gjør vi det med tanke på å tilrettelegge for digital bruk.

Fra 2025 har vi fått en økning på 25 millioner kroner over statsbudsjettet. Vi ser dette som en anerkjennelse av vår innsats for å skape effektive og enkle plan- og byggesaksprosesser, og dermed raskere realisering av gode byggeprosjekter.

Byggeregler for fremtiden

Et viktig mål for direktoratet er å være pådriver for digitalisering og forenkling av byggereglene. I 2022 utviklet vi strategien *Byggeregler for fremtiden*. Strategien er førende for direktoratets langsiktige arbeid med å tydeliggjøre dagens kravsnivå i byggteknisk forskrift, slik at forskriften er enklere å bruke og bedre tilrettelagt for digital bruk.

Byggeregler for fremtiden vil på sikt gi flere gevinster som bidrar til regjeringens mål om

effektive og digitale byggeprosesser. Det vil også gi et mer brukervennlig regelverk og forutsigbare byggeprosesser. Tilrettelegging for digital bruk vil gi bedre distribusjon av reglene og gjøre det mulig å integrere forskriften i fagsystemer og automatiske regelsjekkere. Dette vil sikre bedre etterlevelse av byggeteknisk forskrift og redusere antallet byggfeil. Det vil også legge til rette for økt produktivitet i byggenæringen og bidra til mindre ressursbruk i kommunene.

I 2024 sendte vi på høring den første pakken med omstrukturerte bestemmelser i TEK17. Bestemmelsene ble hovedsakelig valgt fra Kapittel 12 Planløsning og bygningsdeler i byggverk, siden disse er mye brukt og har stort potensial for digitalisering.

Høringsforslaget ble utarbeidet i tråd med direktoratets metode for regelverksutvikling. Metoden skal ivareta at kravene er tilrettelagt for digital bruk, samtidig som de er skrevet

i klarspråk. Dette innebærer blant annet å forskriftsfeste preaksepterte ytelser, som i dag står i veiledningen, for å tydeliggjøre kravsnivået og oppnå en bedre forskriftsstruktur.

Høringsforslaget har i utgangspunktet ikke til hensikt å endre det materielle kravsnivået i TEK17. Høringsfristen er 1. mars 2025.

Standardisert digital informasjon

I 2023 gjennomførte vi en mulighetsstudie om hvordan dokumentasjon i byggeprosjekter og byggesøknader til kommunen kan produseres i et standardisert digitalt format. Studien identifiserte at mer digitalisering kan bidra til mindre tidkrevende og kompliserte byggesaksprosesser for næringen og kommunale saksbehandlere, gjennom:

- Redusert behov for veiledning
- Færre mangelfulle byggesøknader
- Mindre dokumentasjon som er spredt mange ulike steder, uten å være søkbar

I 2024 har direktoratet, i samarbeid med departementet, vurdert hvordan vi kan benytte innsikten til å iverksette konkrete tiltak for å øke samfunnsnyttene i byggesaksprosessen.

Foto: Ilja Hendel

Oppdrag	
Nr. 5/2024: DiBK skal levere utkast til høringsnotat med forslag til endringer i forskrift til avhendingslova (tryggere bolighandel). Frist: 01.11.2024.	Utkast til høringsnotat er levert: Formålet med de foreslåtte endringene er å oppdatere bestemmelsene i forskrift til avhendingslova som viser til «gjeldende bransjestandard», og enkelte presiseringer i forskriften. Samtidig er det også gjort noen redaksjonelle endringer knyttet til begrepsbruk.
Nr. 6/2024: DiBK skal utrede og foreslå relevante tiltak knyttet til standardisering, rapportering og deling av informasjon tilknyttet byggeprosjekter. Frist avklares nærmere med departementet.	I 2024 har direktoratet, i samarbeid med departementet, vurdert hvordan vi kan benytte innsikten fra en mulighetsstudie som ble gjennomført i 2023, til å iverksette konkrete tiltak for å øke samfunnsnyttene i byggesaksprosessen. Arbeidet vil fortsette i 2025.

Departementet viser til følgende oppdrag fra 2023 som også gjelder i 2024:

Nr. 4/2023: DiBK skal tydeliggjøre kravene til søknad og dokumentasjon ved å foreslå endringer i SAK10.
Ny frist: 01.02.2024.

Utkast til høringsnotat om endringer i SAK10 er utarbeidet, og vil bli justert i samarbeid med KDD for å harmonisere med deres høringsnotat om tidsfrister, siden de to høringsnotatene må ses i sammenheng.

Nr. 5/2023: DiBK skal lage en digital søknad for dispensasjon og en veileder om dispensasjonssøknader. Ny frist: 31.12.2024.

Den digitale søknaden om dispensasjon er en etterspurt tjeneste fra mange av aktørene i byggesektoren. Tjenesten gjelder for søknader utenom byggesak, men kan utvides til å sendes med byggesøknaden.

Oppdraget ble fra vår side ferdigstilt innen fristen. Vi er avhengig av verktøyleverandørene for å få på plass tjenester til sluttbrukerne våre. Implementering av første versjon hos tjenesteleverandørene forventes i 2025.

Nr. 6/2023: DiBK skal lage eksempelveiledere om situasjonsplan og tegninger. Ny frist: 31.12.2024.	Eksempelveilederen er laget som en del av de nasjonale sjekk-listene for byggesak, som er etablert på vår regelverksplattform Fellestjenester BYGG. Vi har utviklet: • 14 detaljerte sjekkpunkt med illustrasjoner for situasjonsplan (sjekkpunkt 1.28 – 1.41) • 7 sjekkpunkt for plantegning (1.42 – 1.48) • 4 sjekkpunkt for snittegning (1.49 – 1.52) • 6 sjekkpunkt for fasadetegning (1.53 – 1.58). Oppdraget er levert som planlagt fra DiBK. Etter sjekkpunktene har vært testet ut for en periode, er vi avhengige av at verktøyleverandørene får på plass tjenester som når ut til sluttbrukerne.
Nr. 9/2023: DiBK skal sende forslag om forenkling av målereglene på høring, og følge opp det videre høringsarbeidet. Frist avklares nærmere med departementet.	For å forenkle regelverket og legge bedre til rette for digital informasjonsflyt, har vi foreslått endringer i beregnings- og målereglerne i byggteknisk forskrift. Forslaget er vurdert av KDD i 2024. DiBK skal i 2025 høre endringsforslagene, vurdere innspillene og foreslå endelig endring i forskriften.

Styringsparametere for delmålene, med tre resultatmål:

Andel av kommunene som har anskaffet eByggeSak.
Resultatmål: 75 prosent.

Tall fra leverandørene av eByggeSak viser at 244 kommuner i dag bruker eByggeSak i saksbehandlingen. Dette gir en dekning på 68 prosent. I tillegg er 30 kommuner i forhandlinger om ny versjon av eByggsak. Hvis vi tar med disse, er prosentandelen 76. Uavhengig av system for mottak, så har 357 kommuner mottatt en forsending via Fellestjenester BYGG.

Andel av byggesøknader fra profesjonelle som sendes kommunene i Norge, som går via Fellestjenester BYGG.
Resultatmål: 70 prosent.

Basert på KOSTRA-tall for 2023, sender 65 prosent av de profesjonelle byggesøknader via Fellestjenester BYGG. Den reelle andelen antas å være noe høyere da den totale andelen byggesaker har gått ned i 2024.

Utvikling av automatiske regelsjekker på egnede områder i byggeteknisk forskrift. Resultatmål: Automatisk regelsjekk på minst ett egnet område.

I prosjektet Byggeregler for fremtiden (BFF) skrives bygge-reglene om slik at de blir enklere å forstå og bruke. Reglene forblir de samme, men er tilrettelagt for blant annet digital bruk, digitale sjekklister og automatisk regelsjekking. I 2024 ble de første omskrevne bestemmelsene i TEK 17 sendt ut på høring. I samarbeid med bransjeaktører vil de omskrevne reglene brukes i utviklingen av nye digitale verktøy og regelsjekkere. Vi anser med dette at resultatmålet er oppfylt.

Gjennomførte pilotprosjekter for økt digitalisering i næringen.	I 2024 startet vi arbeidet med en pilot for en sentral registrering av bygningsavfall i regi av Sirk Norge. Arbeidet er initiert av DiBK, som også bidrar aktivt inn i pilotarbeidet. Målet, i forhold til byggesak, er å motta gode og riktige avfallsdata på en enklere måte som kan gi gevinster for avfallsplanlegging. DiBK har revidert sin standard for hva en byggesaks-BIM (bygningsinformasjonsmodellering) skal inneholde. Denne er nå komplettert til også å omfatte eiendommen det skal bygges på. I tillegg er den skrevet om til det nyeste åpne BIM-formatet, IDS, som bransjen foretrekker. Dette formatet gir bedre muligheter til ulike valideringer av BIM-modellene.
---	---

Fakta

Tal og fakta frå KOSTRA

Statistisk sentralbyrå (SSB) innhentar statistikk frå kommunane om byggjesaksbehandling og tilsyn. Dette gir viktig kunnskap om tenesteproduksjonen og kapasiteten i kommunane. Statistikken gir eit grunnlag for å overvake korleis regelverket fungerer i praksis, og er nyttig når vi arbeider med utvikling av regelverk og korleis vi rettleier. Tala kan òg gi indikasjonar på aktivitetsnivået i byggjenæringa. KOSTRA (Kommune–stat–rapportering)–tala for 2023 viser at:

- Kommunane fekk totalt 72 833 byggjesøknader. Dette er ein reduksjon på 8 prosent frå 2022.
- Gjennomsnittleg saksbehandlingstid viser ingen store endringar, men vi ser noko reduksjon for enkelte typar søknader og auke for andre. Dei fleste kommunar held seg i snitt innanfor fastsette fristar.
- I underkant av 13 prosent av dei behandla

søknadene blei saksbehandlingsfristen overskriden. Dette er omtrent på same nivå som dei tre siste åra.

- Like under 35 prosent av alle behandla søknader var mangelfulle. Andelen mangelfulle søknader har lege på same nivå dei fire tidlegare åra.
- Heller ikkje andelen dispensasjonssøknader har endra seg stort dei siste åra, men ligg på rundt ein firedel av alle behandla søknader. 18 prosent av desse var søknad om dispensasjon frå byggjereglane i lov og forskrift.
- Talet på tilsyn steig med 12 prosent samanlikna med 2022. Dette er det høgaste talet sidan 2018.
- Det gjennomsnittlege byggjesaksgebyret for einebustad låg på 17 196 kroner.
- Justert for inflasjon har driftsutgiftene til kommunane til byggjesak stige med 6 prosent.

Foto: Lise Åserud, NTB

Fakta

Sikkerhet mot naturfarer og tilpasning av regelverket

I 2023 satte regjeringen ned en arbeidsgruppe med representanter fra Direktoratet for byggkvalitet, NVE og DSB for å gjennomgå og eventuelt revidere kravene til sikkerhet mot naturfarer i byggt teknisk forskrift. Arbeidet ledes av DiBK og målet er å tilrettelegge, i størst mulig grad, for å opprettholde verdiskaping, utvikling og levedyktige lokalsamfunn i fareområder, samtidig som personsikkerheten er ivarettatt. Regelverket skal være risikobasert, ta hensyn til lokale forhold og fremtidige klimaendringer, og legge til rette for helhetlig håndtering av ulike naturfarer. Kravene må være praktiske for kommuner og andre aktører, med tydelige forskriftsbestemmelser og begrenset behov for detaljert veiledning.

I 2024 har arbeidsgruppen ferdigstilt grunnlagsmaterialet og gjennomført en rekke workshops der offentlige etater, kommuner, forskningsmiljø og fageksperter ble invitert til

å gi innspill til utfordringer knyttet til dagens regulering av naturfarer i TEK17. Formålet var å etablere et bredest mulig grunnlag for å vurdere om det er behov for justeringer av sikkerhetskravene mot naturfarer. Det er nedsatt en referansegruppe for arbeidet der Miljødirektoratet, Riksantikvaren, Landbruksdirektoratet, Statens vegvesen, Bane NOR, Jernbanedirektoratet og Kystverket, er representert.

I tillegg har arbeidsgruppen deltatt på en internasjonal konferanse i Wien, Interpraevent, om forebygging av naturkatastrofer, for å kartlegge forvaltning og forebygging av naturfarer i andre land.

Fra høsten 2024 har arbeidsgruppen arbeidet med forslag til endringer i kapittel 7 i TEK17, Sikkerhet mot naturpåkjenninger. Utkast til høringsnotat skal leveres til departementet 28. februar 2025.

Foto: Cornelius Poppe, NTB

Fakta

Byggesaksdagene

Regelverket på bygningsområdet skal vere lett å forstå og bruka. Dagens regelverk er omfattande og komplekst, og føreset god kunnskap og kompetanse hos kommunane. For å bidra til at kommunale byggjesaksbehandlarar utviklar og held oppe høg kompetanse om regelverket, arrangerer DiBK den årlege fagkonferansen Byggesaksdagene. Konferansen er retta mot kommunale byggjesaksbehandlarar, men dei seinare åra har vi opplevd at også privat sektor ønskjer å følgje arrangementet.

Blant tema på programmet for konferansen 29. og 30. oktober, stod juridiske oppdateringar frå sivilombodet og statsforvaltninga, ombruk i byggjeforskriftene og i praksis, gjennomgang av betydninga og forståinga av planhierarkiet, og dessutan ein innsikt i korleis kunstig intelligens kan bidra til å løyse utfordringane med reguleringsplanar. Foredraga om faren for korrupsjon og kriminalitet i offentlig sektor både i Noreg og Sverige, gav nyttige påminningar om at også staten og kommunar kan utsetjast for infiltrasjon og utnytting.

Byggesaksdagene er ein viktig arena for å byggje kompetanse, dele erfaringar og knyte kontakt mellom kommunane. Evalueringa viser at 83 prosent av deltakarane er tilfreds eller svært tilfreds med det faglege utbyttet. Dette er ein liten nedgang frå 90 prosent i toppåret 2023.

Meir enn 500 personar var påmelde konferansen med fysisk deltaking, medan vel 230 personar følgde konferansen digitalt. Den digitale deltakinga held fram med å auke svakt, medan vi opplever ein liten tilbakegang av fysiske deltakarar. Om lag 1 av 4 som deltek digitalt kjem frå privat sektor.

Foto: DiBK

Fakta

Fellestjenester BYGG – den digitale byggeprosessen

DiBK utvikler digitale løsninger for hele byggets levetid. Fra plan- og utviklingsfasen, via byggesaksprosessen til drift og forvaltning av det ferdig bygget. Vår digitale regelverksplattform, Fellestjenester BYGG, kontrollerer og sender inn byggesøknader fra søker til riktig kommune. Regelverksplattformen er en viktig del av et større økosystem for plan- og byggesaker. Løsningen kan også benyttes av andre

sektormyndigheter. Arbeidstilsynet har, som første sektormyndighet, tatt i bruk løsningen for søknad om godkjenning av arbeidslokaler. Dette har gitt en stor arbeidstidsbesparelse, og saksbehandlingstiden for denne søknadstypen har gått ned fra 8 uker til kun 3 minutter.

Vi er opptatt av å tilrettelegge for kommersiell tjenesteutvikling av effektive og brukervennlige søknadsløsninger. Valget av konsesjonsbaserte løsninger og samarbeidet med private aktører har vært avgjørende for at Fellestjenester BYGG i dag er blitt en suksess.

Tallene viser at flertallet av de profesjonelle aktørene i byggenæringen sender sine byggesøknader gjennom dette systemet, og andelen øker stadig.

Direktoratet baserer søknadstjenestene på nasjonale felleskapsløsninger slik som Altinn, Maskinportalen, eSignering, Kontakt- og reservasjonsregisteret, GeoNorge med flere. Vi har nå fått på plass alle basistjenester for byggesaksprosessen.

Tall for bruken av Fellestjenester BYGG	2022	2023	2024
Søknader om tillatelse til tiltak (ramme- og ettrinns-søknader)	31 765	31 611	34 397
Andel av innsendte profesjonelle søknader	52 %	59,4 %	64,6 %*
Naboer som har mottatt digitalt nabovarsel	842 248	795 970	785 876
Antall kommuner som har mottatt digital innsending	354	356	358

*Tallet er en prognose basert på KOSTRA-tallene fra 2023.

Fakta

Nye tenester i Felles- tenester BYGG

Digitaliseringsdirektoratet har varslet at alle digitale tenester må flyttast til Altinn 3, ein tredje generasjons plattform for utvikling og køyring av digitale tenester, innan juni 2026. Fellestjenester BYGG har over tjue tenester som er utvikla på plattformen, og dei fleste av desse skal flyttast til Altinn 3. Dette inneber òg oppdatering av tenestene.

DiBK er, med Fellestjenester BYGG, ein av få tenesteeigarar i Altinn som har utvikla tenester basert på API-integrasjonar. Det vil seie at tenestene våre er utvikla med ein kode der data og funksjonalitet blir utveksla mellom to system, og at desse systema kan kommunisere med kvarandre. Dette fører til effektive tenester med høg kvalitet. Tenestene i Fellestjenester BYGG er komplekse og har mange slike integrasjonar, i motsetnad til reine utfyllings-skjema som dei fleste andre tenesteeigarane har utvikla. Dette har ført til utfordringar i

migreringsarbeidet, og vi har jobba tett med Altinn for å sikre at nødvendige forbetringar og oppdateringar blir gjorde for å dekkje behova.

I samband med migreringa blir tenestene i Fellestjenester BYGG oppdaterte og forbetra etter innspel frå mellom anna brukarar og tenesteleverandørar. I 2024 blei dei to første tenestene oppdaterte og migrerte; dette gjelder *søknad om igangsetjingsløyve* og *gjennomføringsplan*. Det er i tillegg utvikla ny løysing for kvittering for sende søknader. Migreringsarbeidet held fram, fram mot Digitaliseringsdirektoratets frist.

Søknad om dispensasjon er ei ny teneste der tiltakshavar kan søkje om dispensasjon i forkant av byggjesøknaden. Tenesta blir utvikla på ny tenesteplattform og er etterspurd frå leverandørane. Søkjer kan søkje om fleire dispensasjonar samtidig, og det er tilrettelagt for at kommunen kan behandle dei ulike dispensasjonssøknadene separat.

Foto: Mostphotos

Fakta

Arbeid med digitalisering av planprosessen

Direktoratet ble i supplerende tildelingsbrev av 14. mars 2024 bevilget ekstra midler for å videreføre innsatsen for digitalisering av planprosessen.

I 2024 har vi på planområdet gjennomført følgende, i tett samarbeid med KDD:

- etablert en tjeneste som varsler oppstart av reguleringsarbeidet
- flyttet varslingstjenestene til Altinns nyeste plattform, Altinn 3
- arbeidet med felles plattformtjenester knyttet til overgang til Altinn 3
- arbeidet med felles valideringstjenester for innsending av forslag til reguleringsplan
- utarbeidet oversikt over brukte planbestemmelser

- arbeidet med videreutvikling av sjekklister for planforslag
- arrangert dialogmøter og informasjonsmøter med leverandører av støtteverktøy og sentrale brukergrupper som kommuner, forslagsstillere, statsforvalter osv.
- jobbet med strategiutvikling for digitalisering av planprosessen sammen med KDD
- samarbeidet med Kartverket og KS om å kartlegge behovet for å sikre god tilgang på plandata og innsyn i plandata for alle relevante målgrupper, er i gang

Vi har i 2024 også ansatt en ny medarbeider som skal ha fagansvar på planområdet, med oppstart i mars 2025.

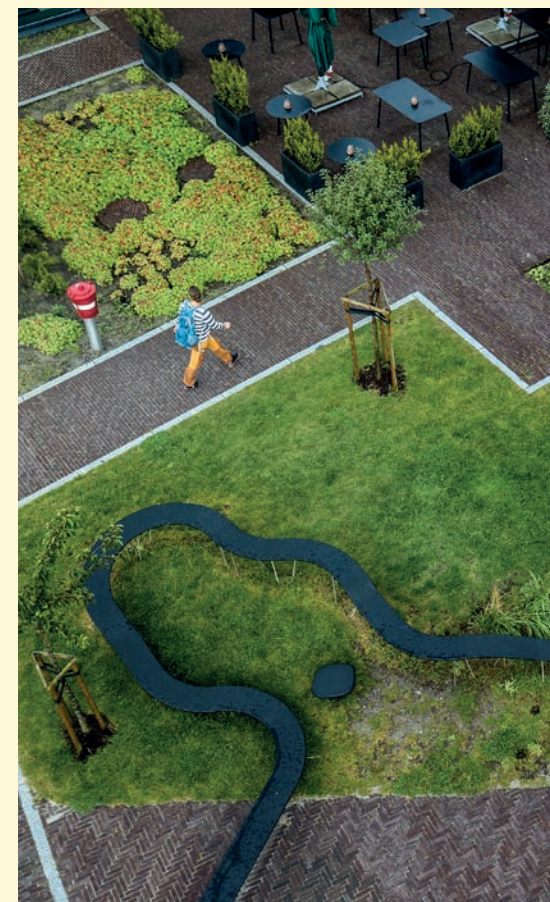

Foto: DiBK

Fakta

Fyrlyktprisen, Geolett og Drømmeplan

GeoLett 2.0

Geolett 2.0 er et prosjekt for å forbedre deling og bruk av temadata i plan- og byggesaksprosessen. Prosjektet bygger på det tidligere GeoLett-prosjektet (2017–2020) og har som mål å gjøre det enklere for offentlige etater å dele data, som er nødvendige i plan- og byggesaker, på en måte som støtter selvbetjening og automatisering. Prosjektet har fått støtte fra Medfinansieringsordningen i perioden 2023–2025 og gjennomføres i samarbeid med Kartverket og KS.

Arbeid som er gjennomført i 2024:

- I alt 33 datasett er gjort tilgjengelige med beskrivelser på GeoNorge¹.
- Brukergrensesnittet for å forvalte veiledningstekster på GeoNorge er forbedret.

- Det er startet et arbeid med å kartlegge potensialet for å bruke ulike digitale kilder til å oppdatere matrikkelen.

Drømmeplan

Prosjektet Drømmeplan har som mål å forenkle og tilgjengeliggjøre reguleringsplaner for innbyggere og utbyggere. Prosjektet er spesielt rettet mot de som allerede har en bebygd eiendom og som ønsker å gjøre endringer, som å sette opp tilbygg, garasje eller bod.

Hovedmålene med Drømmeplan:

- Forenkling av reguleringsplaner: Gjøre det enklere for innbyggere å finne og forstå hvilke reguleringsbestemmelser som gjelder for deres eiendom.
- Digital tilgjengelighet: Utvikle digitale løsninger hvor innbyggere kan søke opp sin adresse og få relevant informasjon om reguleringsbestemmelser.

- Effektivisering av byggesaksprosessen: Redusere antall mangelfulle byggesøknader og minimere antall henvendelser til kommunene.

Arbeid gjennomført i 2024:

- gjennomført oppstartsmøter med 22 kommuner
- forbedret veiledningsmaterieill
- gjennomført opplæring og løpende bistand til plankonsulenter som støtter kommunene i oppstartsfasen
- utvikling, testing og implementering av Planslurpen

¹GeoNorge er nasjonalt nettsted for kartdata og annen stedfestet informasjon

Fakta

Planslurpen

Planslurpen er et KI-basert verktøy utviklet av DiBK som en del av prosjektet Drømmeplan. Målet med Planslurpen er å forenkle og tilgjengeliggjøre reguleringsplaner for innbyggere og utbyggere. Verktøyet bruker kunstig intelligens til å hente ut nøkkelinformasjon fra reguleringsplaner, slik som byggehøyder og utnyttelsesgrader, og presenterer denne informasjonen på en enkel måte. Erfaringene viser at Planslurpen har

Illustrasjon: DiBK

potensial til å redusere saksbehandlingstiden og forbedre kvaliteten på byggesøknader.

DiBK har mottatt to prestisjetunge priser for Planslurpen, henholdsvis Fyrlyktprisen og publikumsprisen på Norsk konferanse for IKT i offentlig sektor (Nokios) i oktober 2024.

FNs bærekraftsmål 9 handler om industri, innovasjon og infrastruktur. Målet er å bygge solid infrastruktur og fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og innovasjon.

Et viktig mål for direktoratet er å være pådriver for digitalisering og forenkling av plan- og byggesaksprosessene. Gode og standardiserte digitale fellesløsninger vil gi mer effektiv bruk av ressurser, og gjøre det mulig for sektoren å velge de mest klimavennlige løsningene. Gjennom 2024 har vi jobbet med ulike digitaliseringsinitiativ for plan- og byggesaksprosessen. I tillegg har vi jobbet med flere prosjekter hvor forenkling og tydeliggjøring av regelverkene har vært målet. På denne måten får vi også tilrettelagt regelverket for digital bruk.

Fakta

EU-regelverk og nordisk/ europeisk samarbeid

Direktoratet har eit omfattande nordisk og europeisk samarbeid, særleg når det gjeld regelverksutvikling og tilsynsverksemd. Arbeidet med ny byggjevereforordning og samarbeidet vi har på tilsynsfeltet, er nærmare omtalt ein annan plass i rapporten.

Representantar for dei nordiske bygningsstyresmaktene møtest årleg for å utveksle erfaringar. Den finske bygningsstyresmakta arrangerte årets møte den 12. og 13. september. Dei nordiske landa har mange felles utfordringar, mellom anna å forenkle regelverk og byggjesaksprosessar, redusere klimaavtrykk og gjennomføre europeisk regelverk. Etter ei oppdatering frå dei ulike landa på aktuelle nasjonale problemstillingar, blei det deretter drøfta korleis ein kan redusere den administrative byrda for utbyggjarar og korleis ein meir effektivt kan føre kontroll med byggverk.

Direktoratet samarbeider med andre nordiske styresmakter på fleire område. Målet er å utveksle erfaringar og innhente kunnskap som er nyttig i utvikling av regelverket vi forvaltar. Mellom anna deltek direktoratet i Nordisk vasskade-gruppe og Nordisk Ventilasjonssamarbeid.

Direktoratet deltek òg i det nordiske nettverket Nordic LCA Authority Meeting og i dei to programma Nordic Network for Circular Construction og Nordic Sustainable Construction. Programma er finansierte av Nordisk ministerråd/Nordic Innovation. Vi har gjennom det nordiske samarbeidet delteke i arbeidspakke Nordic Harmonisation of Life Cycle Assessment i perioden 2021–2024. Målet har vore å fremje ei nordisk harmonisering på klimafeltet og bane veg for resten av EU, og dessutan å hjelpe kvarandre i korleis forme ut eit klimakrav. Direktoratet har gjennom dette arbeidet medverka til rettleiinga til revidert bygningsenergidirektiv (EBPD).

Fakta

Standardisering

Det bygningstekniske regelverket refererer til mange standarder. Digitalisering av plan- og byggesaksprosessene bygger også på standarder. Direktoratet deltar derfor aktivt i standardiseringsarbeid knyttet til våre oppgaver. I tillegg overvåker vi også mer perifere standarder som vi vurderer som viktige for oss. De fleste komiteene vi deltar i er nasjonale, men vi er også med i internasjonale standardiseringskomiteer på områdene digitalisering, BIM og digitale produktpass.

I tillegg medvirker direktoratet i tekniske komiteer for arbeider med heis og utslippskrav til vedovner. Dette gjelder CEN-standarder hvor direktoratet vurderer at norske interesser ivaretas best ved å delta direkte i komiteene. Direktoratet er også representert i Standard Norge sitt sektorstyre for BAE.

Rettleiing og kommunikasjon

Rettleiing om regelverk

Kvar dag får DiBK førespurnader frå kommunar, utbyggjarar og privatpersonar. Dei fleste kontaktar oss med spørsmål om tolking av regelverket. I 2024 svarte vi på 2 712 enkeltførespurnader på telefon og 1 371 skriftlege førespurnader. Dette viser at nedgangen i talet på førespurnader held fram, slik vi har sett dei siste åra. Telefonvakta reduserte opningstida i 2023, og ytterlegare i 2024. Dette grepet, saman med redusert aktivitetsnivå i bransjen, kan ha påverka kor mange som ringjer oss.

Dei skriftlege førespurnadene fordeler seg på 927 som omhandlar byggteknisk forskrift, medan 444 dreier seg om byggjesaksfor-skrifta.

DiBK har ansvar for fagleg rettleiing til kapittel 2 i forskrift til Lov om avhending av fast eigedom (avhendingslova). Det inneber mellom anna å svare ut førespurnader om førebuing og gjennomføring av avhendinga.

Nettsidene til direktoratet

I 2024 auka den generelle bruken av nettsida frå 9 til 9,5 millionar sidevisningar. Rettleiinga til det byggtেকniske regelverket er, som tidlegare år, det mest brukte innhaldet på dibk.no. Samtidig aukar bruken av innhaldet som er retta mot privatpersonar med byggeplanar. I 2024 står dette innhaldet for ein tredel av sidevisningane. Det er særleg vegvisarane som er populære. På topp finn vi vegvisaren som gir svar på om du må søkje eller ikkje. Nettsida er tilpassa effektiv deling av data og rettleiing om regelverket. I 2024 har vi gjennomført dei første høyringane i ei høyringsløy-sing som er integrert på nettsida gjennom eit API. Integrasjonen gjer det mogleg å heildigitalisere høyringsprosessen, mellom anna ved at høyringssvar blir publisert i sanntid.

Presse og sosiale medium

Vi har arbeidd proaktivt gjennom pressa for å informere om regelendringar og tilrådde tiltak for betre og sikrare bustader. I 2024 har vi hatt særleg fokus på nye reglar for handtering av overvatn og viktigheita av å følgje opp

regelendringar i plan- og bygningsloven for arbeid på eksisterande bygningar. I tillegg er pressa ofte i kontakt med oss i saker om bygging i privat regi, både for bustadhus og fritidseigedommar. Vi oppnår god synlegheit både i fagpresse, rikspresse og lokalpresse. I fagpressa hadde vi flest oppslag i Byggeindustrien. Blant riksavisene låg VG øvst.

I sosiale medium konsentrerer vi innsatsen om LinkedIn og Facebook. LinkedIn har blitt ein viktig arena for å informere bransjeaktørane om endringar i regelverket og moglegheiter dei har til å delta på kompetansehevande tiltak. Dei mest populære innlegga på LinkedIn i 2024 handla nettopp om våre eigne kompetansedelingsarenaer, som Byggjesaksdagene og Byggkvalitetsdagen. På Facebook vender vi oss i større grad til privatpersonar, for å rettleie om regelverk og for å gi råd om mellom anna energieffektivisering. Innlegga som nådde flest lesarar handla om tips til straumsparing i kalde vintermånader og snølast på tak.

Boligdugnaden

Den store flyktningstraumen vi har opplevd frå Ukraina dei siste åra, har ført til eit auka behov for utleigebustader i kommunane. Ei utgreiing utført av Asplan Viak for Husbanken i 2022, viste at talet på potensielle utleigebustader var stort. Som ei følge av dette tok Kommunal- og distriktsdepartementet initiativ til nettsida boligdugnaden.no, som er utvikla av DiBK i samarbeid med Husleietvistutvalget og departementet, for å samle informasjon om korleis ein kan bli utleigar. Nettsida legg til rette for at utleigar på ein enkel måte kan kontakte eigen kommune for tilbod om leige. I mars, juni og desember 2024 hadde vi tre mindre profilkampanjar for nettsida. Avhengig av budsjett har vi nytta ein kombinasjon av digitale annonsar i Schibsted-prensa, radioannonsering i Viaplays radiokanalar og profilering i egne sosiale medium. Totalt har nettsida hatt 74 000 besøk sidan lansering i juni 2023. Ein tredel av besøket kom i 2024. I kampanjeperiodane ser vi ein tydeleg auke i talet på besøkjande til nettsida.

Bolig-
dugnaden

Lei ut bolig!

Har du plass til overs? Norge trenger flere utleieboliger til flyktninger, studenter og andre. Bli med på boligdugnaden! [Les mer](#)

1 **2** **3**

Slik kommer du i gang

Så fint at du vil leie ut! Ditt bidrag er viktig for å gi husrom til en familie, student eller andre på boligjakt. Hva vil du leie ut?

Tips og råd ved utleie

Før du leier ut en bolig er det en del du må gjøre og ta stilling til. Her har vi samlet det du trenger å vite og huske på når du skal leie ut.

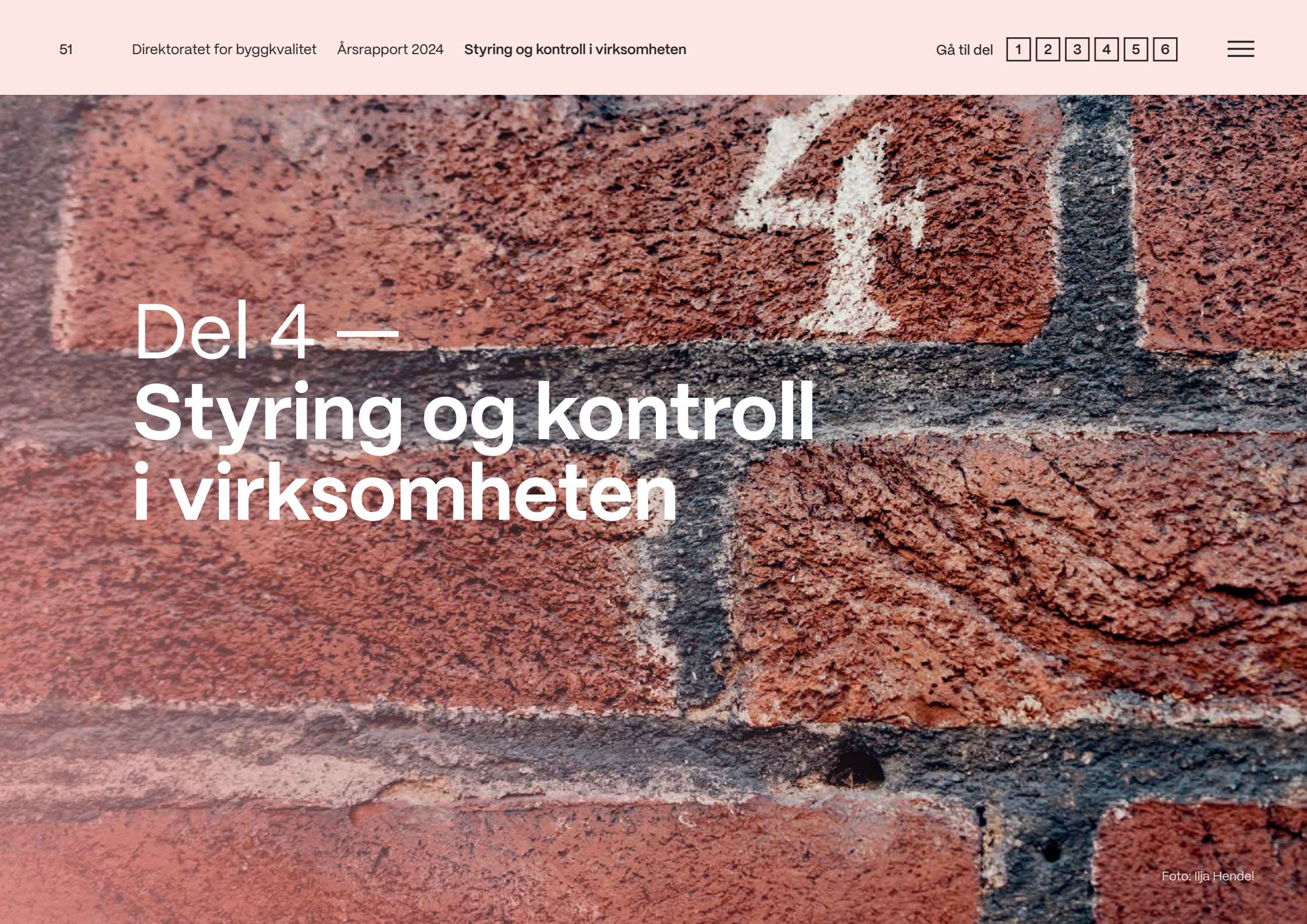
Finn din leieboer

Nå er det på tide å finne din nye leieboer. Se hvem som kan passe hos deg.

Boligdugnaden er utviklet av Direktoratet for byggkvalitet, Husleietvistutvalget og Kommunal- og distriktsdepartementet.

[Personvern og cookies](#) [Tilgjengelighetserklæring](#) [Gi tilbakemelding](#)

Takk for at du vil delta i boligdugnaden!

Del 4 — Styring og kontroll i virksomheten

Delmål 4

Virksomhetens overordnede vurdering av opplegget for styling og kontroll

Direktoratet arbeider kontinuerlig for god styling og kontroll, og benytter mål og resultatstyring. Direktoratet viser til at samlet måloppnåelse er god (se årsrapportens kapittel 3). Vi følger regelverk for økonomistyring i staten og veiledninger fra Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ).

Arbeidet følger hovedinstruks og tildelingsbrev med tillegg. Vi har hatt et godt samspill med departementet. Tydelige oppdrag og god styringsdialog har sikret felles oppdragsforståelse og fleksibilitet i oppgaveløsningen.

Dialogen med Riksrevisjon er konstruktiv og gir mulighet for læring og forbedring. Det har i år ikke vært behov for særlig oppfølging av svakheter eller utfordringer, og vi har derfor arbeidet planmessig videre med utvikling av systemer og rutiner for styling og kontroll.

Risikostyring og internkontroll

Direktoratet har de siste årene bygget et system for helhetlig styling og kontroll. Det har også gitt oss et godt system for styling og kontroll av oppgave- og prosjektgjennomføring. Alle prosjekter risikoanalyseres. For de mest sentrale prosjektene, eller der den identifiserte risikoen er størst, blir risikoanalysen presentert for departementet i den faste styringsdialogen. Risikostyring er innarbeidet som en del av det faglige styrings-systemet i direktoratet og er del av styringsdialogen med departementet gjennom året.

Direktoratet sikrer også med det god intern kontroll for å korrigere avvik, samt iverksette justeringer for å øke effektivitet og produktivitet. Planmessig styling og kontroll gjennom rapportering, sikrer at direktoratet kan reallokere ressursinnsats dersom nye behov oppstår.

Informasjonssikkerhet og beredskap

Direktoratet arbeider kontinuerlig med informasjonssikkerhet og gode systemer for å håndtere dette. Dette i tråd med vår nye strategi for informasjonssikkerhet.

For eksisterende systemer foretar vi jevnlig kontroller for å verifisere at informasjonssikkerheten blir ivaretatt. Avvik etter personvernforordningen rapporteres til Datatilsynet, i tråd med deres beskrivelse av beste praksis.

Kunnskap og holdninger blant medarbeidere er sentralt i alt arbeid med informasjonssikkerhet. Det ble også i år gjennomført informasjons- og bevisstgjøringsarbeid blant de ansatte. Siden 2021 har vi vært tilknyttet Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) sin sårbarhetskartlegging. Allvis NOR. På systemene i nettskyen har vi sikkerhetsrapportering fra Cloudcop. Vi følger med på NSM sine rapporter og

anbefalinger, og jobber for å etterfølge NSM sine grunnprinsipper for informasjonssikkerhet.

Sikkerhets- og beredskapsstyringen i direktoratet er forankret i en krisehåndteringsplan, som ble revidert i 2023. Vi har en plan for beredskapsarbeidet, slik at vi jobber systematisk med øvelser og scenariotenking. I slutten av 2024 gjennomførte vi en heldagsøvelse med alle i virksomheten som er involvert i arbeidet med beredskap. Øvelsen omhandlet et cyberangrep. Vi fikk testet direktoratets egen verdikjede og sikkerhetsrisiko. I tillegg ble vi testet på sammenhenger og avhengigheter, samt satt i situasjoner der vi måtte vurdere reell tilgang til alternative løsninger og faktisk motstandsdyktighet. Øvelsen resulterte i en rapport med gode punkter for videreutvikling av beredskapsarbeidet. Rapporten vil bli fulgt opp i 2025.

Nytt i 2024 var innføringen av Jamf Security Cloud for alle tjenesteenheter. Dette er et sentralisert system som beskytter enhetene mot trusler, samtidig som det opprettholder sikker tilgang til interne tjenester, uansett hvor den ansatte arbeider fra.

Avhengigheter

DiBK benytter nasjonale felleskomponenter (deler av en IT-løsning) der det er behov, og har derfor opparbeidet avhengigheter til felleskomponenter som Altinn, ID-porten, BRREG, SvarUt og matrikkel-/kartdata. I tillegg er vi avhengig av MS 365 sine tjenester og løsninger. Det kan oppstå uønskede hendelser som kan føre til ustabilitet eller driftstans.

I forbindelse med vår egen felleskomponent, Fellestjenester PLAN og BYGG, har vi innført overvåkning og kontinuerlig vaktordning som avbøtende tiltak for å redusere faren for at driftsforstyrrelser påvirker tilgjengeligheten til systemet.

Omorganisering

I desember 2023 ble ledelsesstrukturen i direktoratet omorganisert. Dette grepet gir toppledergruppen mer rom til å arbeide med strategisk virksomhetsutvikling og første-linjelederne mer med medarbeideroppfølging og -utvikling.

Med den nye organisasjonen kan vi i større grad løse våre oppdrag innen digitalisering og

bærekraft mer effektivt og med rett kvalitet. Samtidig ivaretar vi medarbeideres behov for kompetanseutvikling. Vi besluttet i november 2024 å anskaffe systemet DFØ HR, for å sikre kvalitet og planmessighet i det videre arbeidet. Planlegging er i gang i samarbeid med DFØ, og direktoratet har mål om at systemet skal være implementert høsten 2025.

Vi har i løpet av det første året med ny ledelsesstruktur etablert gode styringslinjer og strukturer for oppfølging av den enkelte medarbeider, samt tverrfaglig samhandling.

Vi gjennomførte en medarbeiderundersøkelse i 2024. Denne ga oss god innsikt i hva vi har lyktes med i omorganiseringsprosessen og på hvilke områder vi bør gjøre en ekstra innsats for å skape en god arbeidsplass for alle.

Fakta

Forvaltning av egne eiendeler (materielle verdier)

DiBK leier lokaler i Mariboes gate 13 i Oslo og i Hunnsvegen 5 på Gjøvik. Lokalene utvikles og vedlikeholdes kontinuerlig.

Leieavtalen i Mariboes gate 13 utløper 31. desember 2026. I november 2024 inngikk vi en oppdragsavtale med Statsbygg, som sikrer oss bistand i arbeidet med anskaffelse av ny leiekontrakt fra 1. januar 2027.

Etter avklaring og godkjenning fra departementet har leieavtalen i lokalene i Hunnsvegen blitt forlenget til 31. desember 2027. Her ble areal- og leiekostnad vesentlig redusert i forhold til opprinnelig avtale.

Materielle verdier på arbeidssstedene er sikret med alarm og tilgangskontroll. Det var ingen avvikshendelser i 2024.

Mobile enheter med bærbare maskiner og mobiltelefoner er standard utstyr i virksomheten. I 2024 har vi erfart at rutiner for oversiktskontroll, gjenfinning og fjernsletting av enheter ved tap, gir god kontroll på de bærbare enhetene.

Effektivisering og tiltak for redusert konsulentbruk

DiBK har gjennom flere år, ved behov, hentet inn spesialisert kompetanse gjennom konsulentinnkjøp, finansiert hovedsakelig av Post 22 Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling.

I 2024 jobbet vi forøvrig videre med å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Vår omorganisering, med økt fokus på strukturert, planmessig personaloppfølging og -utvikling, vil avhjelpe det videre arbeid med å redusere konsulentbruken.

Digitalisering er avgjørende for å forbedre våre tjenester. I 2024 har vi økt bruken av konsulent tjenester på dette området, finansiert hovedsaklig gjennom belastningsfullmakter, for å møte raskt skiftende behov. Det er også utfordringer med å rekruttere ønsket kompetanse, noe som har gjort det nødvendig å

benytte konsulenter for å nå våre mål.

Vi opplever, som øvrige statlige virksomheter, at det er krevende å rekruttere innen våre fagområder. Enkelte rekrutteringer har derfor krevd betydelig ressursinnsats og tatt noe lenger tid enn opprinnelig planlagt. Dette har igjen medført et behov for økt konsulentbruk for å sikre leveranser og oppdrag.

Konsulent tjenester til kommunikasjonsrådgivning, design mv. omhandler i stor grad innkjøp av grafiske tjenester. Våre utgifter til slike kjøp av konsulent tjenester er om lag på samme nivå som i 2023 uten å ta hensyn til økte kostnader relatert til informasjonstiltak i forbindelse med Boligdugnden.

Fakta

Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Direktoratet har arbeidet med denne fellesføringen som en del av den ordinære arbeidsplanleggingen. Direktoratet valgte å legge vekt på følgende i 2024:

Elektronisk utstyr

- Lenger intervall på utskifting av elektronisk utstyr
- Aktivt klimafokus i anskaffelser
- Gjennomgang av årets planlagte aktiviteter med vekt på å sikre bruk av rimeligste og mest miljøvennlige transportform
- Følge opp Miljøfyrtårn
- Vurdere energieffektivitet i lokalene i dialog med gårdeier

Foto: Mostphotos

Bemanning, kapasitet og kompetansesituasjonen

Kompetanse

Gjennom 2024 har flere medarbeidere med tung fagkompetanse gått av med pensjon eller sagt opp. I tillegg har vi flere medarbeidere i permisjon. En del viktig fagkompetanse er samlet hos noen få nøkkelpersoner. Dette er forhold som utfordrer kapasiteten vår. Vi har her iverksatt avbøtende tiltak gjennom året. Vi har rekruttert mange nye og dyktige medarbeidere, og mener at avbøtende tiltak kombinert med god planmessig opplæring vil sikre gode leveranser fremover.

Vi fortsetter det viktige internkontrollarbeidet, og vil i 2025 øke ressursinnsatsen med en nyansettelse med ansvar for internkontroll. Direktoratet og Husleietvistutvalget (HTU) samarbeider om en lærlingplass innenfor utdanningsretningen Service – og administrasjonsfag. En lærlingkontrakt ble inngått høsten

2023 hvor HTU har arbeidsgiveransvaret. Lærlingen har arbeidet i DiBK gjennom hele 2024.

Antall ansatte og deltid

Ved utløpet av 2024 hadde direktoratet 93 ansatte, 56 kvinner og 37 menn. I 2024 hadde vi fire deltidsansatte.

Sykefravær

I 2024 endte sykefraværet i direktoratet på 5,8 prosent. Dette er noe over målsettingen fastsatt i Arbeidsmiljøutvalgets (AMU) handlingsplan, og representerer en liten økning sammenlignet med 2023. Vi vil fortsette å arbeide målrettet med tiltak for å redusere sykefraværet og forbedre arbeidsmiljøet i

samsvar med våre strategiske mål.

I 2021 innførte vi en fleksibilitetspolitikk som gir mulighet for å benytte hjemmekontor eller arbeide fra annet sted, forutsatt at arbeidsoppgavene tillater det. Ordningen evalueres årlig i samarbeid med organisasjonene, AMU og ledergruppen. Evalueringen viser at ansatte er tilfredse med ordningen. Ordningen er derfor videreført.

Kjønnsfordeling

Direktoratet har aktivitets- og redegjørelsesplikt (ARP). Oppfølgingen av denne plikten skjer fortløpende og rapporteringen for 2024 ble utarbeidet i samarbeid med representanter fra AMU og tillitsvalgte. Kvinneandelen i direktoratet er i 2024 på 60 prosent. ARP-rapporteringen viser at det i de ulike stillingskategoriene er en god fordeling mellom kjønnene.

Likestilling, inkludering og mangfold

Gjennom aktivitets- og redegjørelsesplikten jobber vi for likestilling og mot diskriminering. Samlet sett har direktoratet få lønnsforskjeller mellom kjønnene i de ulike stillingskategoriene. Men, dette arbeidet avdekker også at lønnsforskjeller kan avspeile at det stilles ulike krav til utdanning innenfor samme stillingskategori og at det vil kunne være lønnsforskjeller på ledernivå ut ifra hvilket ansvar lederne har. Vi har ingen varslede tilfeller som gjelder diskriminering.

Lønnsutvikling skjer gjennom god dialog med fagforeningene. Særlige forhold drøftes som grunnlag for lokale forhandlinger. DiBKs lønnspolitikk og stillingskategorier ble revurdert i 2024, i samarbeid mellom ledelsen og tillitsvalgte. Lønnsforhandlingene for 2024 blir gjennomført i 2025 på grunn av sentrale forhold.

Målsettingene knyttet til arbeidet for likestilling og mot diskriminering, er forankret i direktoratets lønnspolitikk og i virksomhetens personal, leder- og HMS-håndbok. Her finnes også detaljerte varslingsrutiner knyttet til kritikkverdige forhold, herunder trakassering. Direktoratet har et særlig fokus på inkludering og mangfold når vi rekrutterer.

Fellesføringen om positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse

For året 2024 hadde vi fem søkere med funksjonsnedsettelse og behov for tilrettelegging, samt tre søkere med hull i CV-en. Blant disse søkerne var ikke alle kvalifiserte for stillingen de søkte på, men én søker med hull i CV-en ble ansatt. Oppsummert viser tallene at

vi bør gjøre ytterligere tiltak for å oppnå positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse. For 2025 vil det derfor bli gjort noen endringer i rekrutteringsarbeidet, blant annet ved å gjøre teksten om positiv særbehandling mer attraktiv og innbydende.

Tabell 8: Tilstandsrapportering (kjønn) 2024

		Andel kvinner		Lønns gj.snitt fast lønn			Deltid		Midlertidig ansettelse		Foreldrepermisjon		Legemeldt sykefravær		Tiltak 1*	
		Tot		K	M	Kvinnens % andel av gj.snittslønn	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
		Ant.		år	år		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Totalt i virksomheten	i år	93	60%	832 603	882 177	0,94	7,1	2,7	5,4	2,7	1,8	2,7	6,5	2,2	3,6	8,1
	I fjor	92	60%	784 397	851 452	0,92	1,8	2,7	1,8		3,6		4,9	2,7		
Toppledelse	i år	6	50%	1 254 157	1 362 829	0,92										
	I fjor	2	50%	1 300 000	1 439 000	0,90										
Mellomledelse	i år	6	50%	1 136 904	1 125 333	1,01			33,3							
	I fjor	13	54%	1 043 315	1 113 615	4,00										
Fagledere	i år	7	43%	1 113 780	1 068 287	1,04										
	I fjor	6	33%	1 072 826	1 027 463	1,04										
Seniorstillinger	i år	41	66%	856 272	843 698	1,01	11,1		3,7							
	I fjor	36	64%	817 885	811 966	1,01										
Saksbehandlere	i år	32	59%	655 084	693 819	0,94	5,3	7,7	10,5	7,7						
	I fjor	32	63%	612 817	658 805	0,93										
Kontortilsatte	i år	1	100%	545 338	–											
	I fjor	2	100%	517 242	–											

Definisjon på kategorier:

Toppledelse: Ledergruppen
Mellomledelse: Avdelingsdirektør og seksjonsjef
Fagledere: Fagdirektører og sjefingeniør
Seniorstillinger: Seniorrådgivere, senioringeniører og seniorarkitekter

Saksbehandlere: Rådgivere, arkivleder, avdelingsingeniører, overingeniører og overarkitekt
Kontortilsatte: Førstekonsulenter
Tiltak 1: Etterutdanning på bl.a. høyskole

Del 5 — Vurdering av framtidsutsikter

Vurdering av framtidsutsikter

Norges største fastlandsnæring skal være bærekraftig, ha god konkurransekraft og være en attraktiv arbeidsplass for nye generasjoner.

Direktoratets samfunnsoppdrag er å bidra til at det på en effektiv måte bygges sikre, miljøvennlige og tilgjengelige boliger og bygg, og at kravene til byggverk blir fulgt. For å gjennomføre dette, må vi ha et regelverk og systemer som hjelper næringen med å oppnå målene for klima, miljø og energibruk. Og vi må få til forenkling og effektivisering uten at det går på bekostning av bokvalitet. Sistnevnte betyr ikke at det er umulig å endre på kriterier og krav for boliger, men at sikre og gode boliger for alle er et mål vi aldri må miste av syne.

Raskere boligbygging

De siste par årene har vært preget av lav boligbygging og en næring som delvis sliter i motbakke. Kompliserte plan- og byggesaksprosesser kan være tidkrevende og

fordyrende. Mer effektive prosesser vil kreve at hele sektoren i større grad digitaliserer og standardiserer seg. Her vil DiBK spille en helt sentral rolle som pådriver og tilrettelegger. Fra og med 2025 mottar vi en fast overføring fra statsbudsjettet, nettopp til arbeidet med forenkling og effektivisering av både plan- og byggeprosesser.

Effektivisering og digitalisering betyr også at byggenæringen må endre seg. Aktørene må finne hvilke områder de skal samarbeide på, og hva de skal konkurrere om. Fellessystemer og felles løsninger på utvalgte områder kan gi hele næringen økt konkurransekraft.

Digitalisering bidrar også til redusert behov for veiledning, færre mangelfulle søknader og mer søkbar dokumentasjon. Mange kommuners plan- og byggesaksavdelinger har ufor-

tjent dårlig rykte, mye på grunn av knapphet på ressurser. Flere av våre digitaliseringsprosjekter vil bidra til å styrke kommunene ved å avlaste dem gjennom gode digitale løsninger.

Gode klimavalg

Potensialet for klimavennlig byggevirksomhet er stort. I året som kommer skal vi levere på flere oppdrag som vil bidra til en grønnere næring. For byggteknisk forskrift skal vi foreslå nye krav som kan bidra til redusert klimaavtrykk fra bygging, og vi skal foreslå endringer som kan bidra til økt energieffektivitet, energifleksibilitet og lokal energiproduksjon. Når vi gjør dette, skal vi balansere mellom ambisjoner om lave klimagassutslipp og omstillingsevnen til en næring der mange aktører strever med å

oppnå gode nok marginer. En slik balansegang er vanskelig, men forhåpentligvis ikke umulig.

Vi har 4,3 millioner bygninger her i landet. Ved å bygge om og transformere bygg, reduserer vi klimagassutslippene og bevarer natur. Her har også norske kommuner en sentral rolle, særlig når det gjelder å utnytte de mulighetene plan- og bygningsloven gir. Vi ser fram til å jobbe videre med vårt departement, byggenæringen og kommunene for å finne gode løsninger som gjør at vi river mindre og gjenbraker mer.

Grønnere byggevarer

I forbindelse med *Klimapartnerskapet for byggenæringen*, der DiBK har fått en koordinerende rolle i årene som kommer, ble det i 2024 laget et kunnskapsgrunnlag. Der ble det blant annet konkludert med at hvilke byggematerialer vi bruker, og hvordan vi bruker dem, kan bidra til betydelige kutt i klimagassutslipp.

I fjor ble en ny byggevareforordning vedtatt i EU. Forordningen skal sikre at byggevarer kan kjøpes og selges fritt i EU og EØS. DiBK har som oppdrag å bidra til at den nye byggevare-

forordning innlemmes i EØS-avtalen og gjennomføres i norsk rett. Samtidig har direktoratet tatt en tydelig rolle i flere andre prosesser som angår det europeiske byggevaremarkedet.

Det pågår blant annet prosess for å revidere tekniske spesifikasjoner for byggevarer som omfattes av byggevareforordningen. Her samarbeider vi tett med norske næringsaktører og Standard Norge for å koordinere og gi innspill i den europeiske prosessen. I tillegg har direktoratet tatt en aktiv rolle i arbeidet med digitale produktpass og leder en strategisk arbeidsgruppe som ser på hvordan realisere EUs ambisjoner om digitale produktpass. Dette gir oss arenaer hvor vi kan representere felles norske interesser. Og, når vi får på plass en god digital informasjonsflyt for byggevarer, vil det ha stor betydning for hvordan aktørene i byggenæringen kan ta bærekraftige valg.

Færre byggfeil

Byggfeil koster samfunnet store summer. Private og offentlige virksomheter, og – ikke minst – privatpersoner rammes. Gjennom ansvarsrettssystemet er ansvaret i den enkelte

byggesaken plassert hos de som bygger og som dermed har reell mulighet til å forhindre at feil oppstår. Regelverket stiller kvalifikasjonskrav til ledelsen i foretak som skal erklære ansvarsrett. I tillegg har regelverket to mekanismer for tilsyn og kontroll i byggesaker; kommunalt tilsyn og uavhengig kontroll utført av tredjepart.

For å redusere antallet byggfeil, har regjeringen bestemt at regelverket om tilsyn og kontroll og reglene om kvalifikasjonskrav i byggesaker, skal gjennomgås. En tydeliggjøring av regelverket kan, sammen med en ny innretning som gjør regelverket enklere å følge, gi effektiviseringsgevinster samtidig som det gir færre byggfeil. I denne prosessen er dialogen med byggenæringen svært sentral. Det store flertallet i byggenæringen er seriøse aktører, som ønsker å levere med god kvalitet.

Store endringer

Når samfunnsendringer skjer raskt, er det vanskelig å skulle spå langt frem i tid. Det jeg likevel er helt sikker på, er at bygge-

næringen må endre seg. På noen områder må endringene bli ganske omfattende. I den forbindelse vil DiBK hele tiden prioritere tett dialog med aktørene i privat næringsliv, kommuner og andre sektormyndigheter, slik at vi treffer godt når vi foreslår endringer i regelverk eller utvikler nye digitale tjenester. Vi vil også legge stor vekt på klart språk, veiledning og formidling, slik at regelverket blir funnet, forstått og brukt. Og vi vil hele tiden tenke innovasjon i nye digitale løsninger, slik at vi utnytter alle nye muligheter til effektive og gode plan- og byggesaksprosesser.

For å oppsummere: Vi har spennende og store oppgaver foran oss. Med dyktige kolleger i direktoratet og godt samarbeid med vårt departement og resten av sektoren, er jeg sikker på at vi vil bidra til enda mer effektive byggeprosesser samtidig som vi alltid setter kvalitet i førersetet.

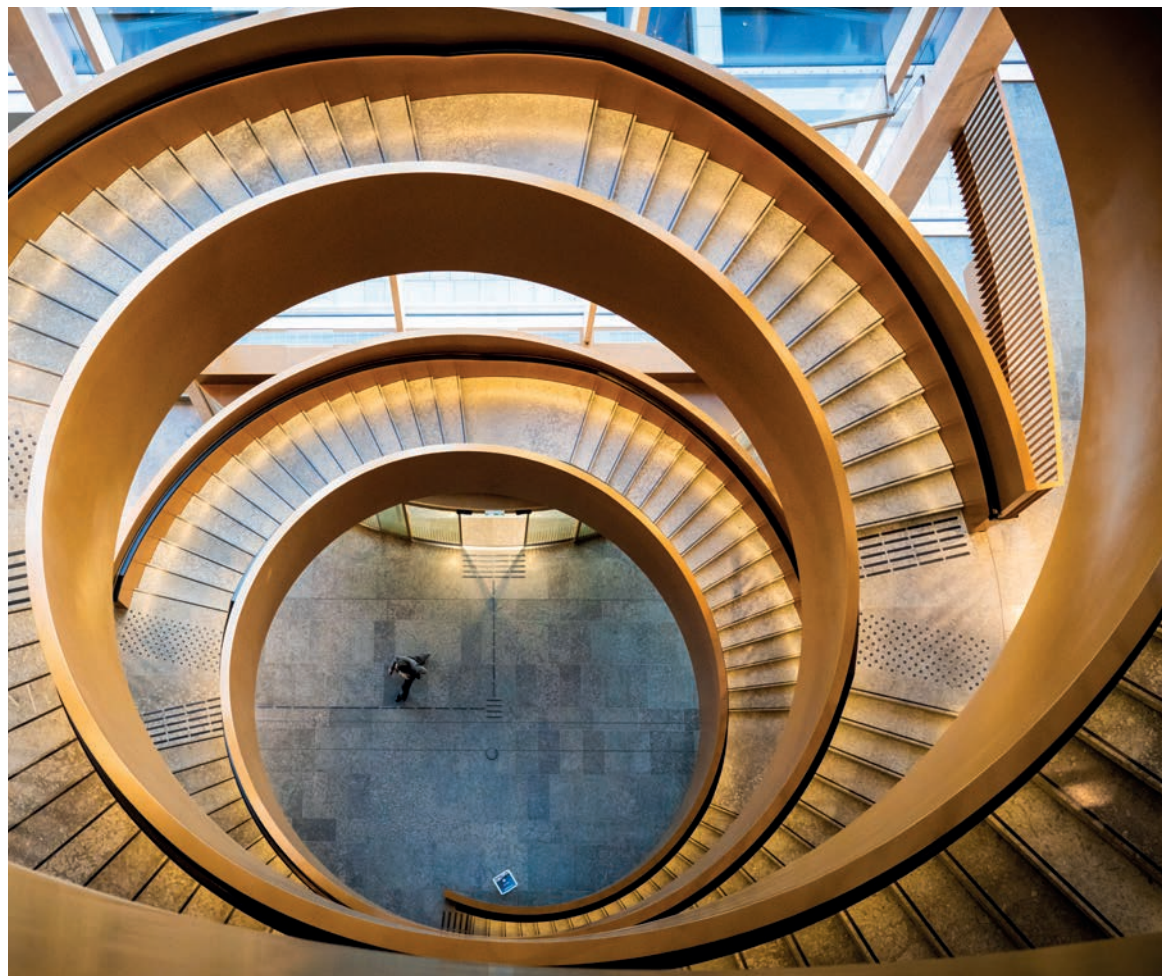

Foto: Ole Berg-Rusten_NTB

Del 6 — Årsregnskap

Gjennom strukturert styring og kontroll, har vi som mål å realisere investeringer og satsninger innenfor den tildelte rammen. Det er også vårt mål å ha tilstrekkelig sikkerhet til å dekke uforutsette merutgifter.

Ledelseskommentarer årsregnskapet 2024

Den økonomiske utviklingen er beskrevet i rapporteringer til departementet gjennom året. Det endelige resultatet for 2024 kan i korte trekk beskrives slik:

- Kap. 0587, post 01 – Driftsutgifter gjøres opp med en mindreutgift på 5,1 % som tilsvarer 6 368 510 kroner, inkludert merinntekten for sentral godkjenning på 618 213 kroner.
- Utover maksimalgrensen for overføring av ubrukte driftsbevilgninger er det også søkt om at lønnsoppgjøret for 2024 jf. supplerende tildelingsbrev nr. 4, overføres. Samlet overføring inkludert lønnsoppgjøret blir 8 782 400 kroner som søkes overført til 2025.
- Kap. 0587, post 22 – Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling gjøres opp med en mindreutgift på 7,5 % som tilsvarer 3 025 444 kroner. Beløpet søkes overført til 2025.
- Kap. 3587, post 04 – Resultatet ble en merinntekt på 635 661 kroner. Av dette

beløpet ble 17 448 kroner feilaktig ført på denne kapittelposten, den reelle merinntekten jf. merinntektsfullmakten er 618 213 kroner og tilsvarer 1,5 %.

- Kap. 3587, post 85 – Diverse inntekter viser en mindreinntekt på 60,6 % som tilsvarer 69 691 kroner i forhold til budsjettert inntekt.
- Endringer i enkelte regnskapsposter sammenlignet med tidligere år, er spesifisert under notene i årsregnskapet.

Bekreftelse

Årsregnskapet for 2024 er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten med tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra Kommunal- og distriktsdepartementet. Årsregnskapet vurderes å gi et dekkende bilde av direktoratets disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter og inntekter.

Utgifter kap 0587 post 01 Drift

Vi har i 2024 jobbet videre med innsparings-tiltak og implementert strukturerte, effektiverende og kostnadsreducerende tiltak. Vi har hatt krevende rekrutteringsprosesser og ansettelsene har skjedd senere enn forventet, noe som gjenspeiler seg i et økt mindreforbruk. For 2024 bevilget Stortinget 128,7 millioner kroner og overføringen fra 2023 på 3,6 millioner kroner.

Utgifter kap 0587 post 22 Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling

Posten skal bidra til kunnskapsutvikling og informasjonsformidling om bygningspolitiske temaer og finansierer utredninger og våre eksterne samhandlings- og kommunikasjonsaktiviteter. Stortinget vedtok en bevilgning for

2024 på 36,3 millioner kroner. Departementet har holdt tilbake en million kroner av bevilgningen for å finansiere doktorgrad hos Oslo-Met ved Housing Lab, jf. tildelingsbrev for 2024. I tillegg ble det overført fra 2023 4,9 millioner kroner.

Inntekter kap 3587 post 04 Sentral godkjenning

Avdeling for sentral godkjenning skal være selvfinansierende gjennom gebyrene. Fra 1. januar 2024 økte gebyret fra 3 100 kroner til 3 650 kroner. Økningen tilsvarer selvkost for avdelingen. Gebyret skal justeres årlig i henhold til konsumprisindeks. I 2024 var det 11 441 betalende foretak i ordningen, dette utgjør 41,8 millioner kroner. Sett opp mot budsjettet inntekt ble resultatet en merinntekt på 0,6 millioner kroner. Merinntekten er i tråd med selvfinansieringen for ordningen og er ført som økning i driftsbudsjettet.

Kap 3587 post 01 Diverse inntekter

På denne posten føres inntekter fra overtredelsesgebyrer knyttet til feilaktige opplysninger eller uriktig bruk av godkjenningssmerket for sentral godkjenning, samt uriktig produktdokumentasjon for byggevarer, der direktoratet er tilsynsmyndighet. For 2024 ble samlet gebyrinntekt på 45 309 kroner, mens budsjettet inntekt var på 115 000 kroner.

Belastningsfullmakter

I 2024 mottok vi følgende belastningsfullmakter:

- Kapittel 500 post 01 Kommunal- og distriktsdepartementet med bevilgning på 1 millioner kroner. Midlene er benyttet til å opprettholde Nasjonalt planregister (NAP) og tiltak som støtter oppunder digitalisering av planprosessen. Belastningen ses i sammenheng med øvrige belastningsfullmakter til samme formål: kappost 0500 21 og kappost 0571 21. Hele bevilgningen ble benyttet.
- Kapittel 500 post 21 Kommunal- og distriktsdepartementet er benyttet til direktoratets

arbeid med naturfarer, kunnskapsgrunnlag knyttet til arbeidet med klimapartnerskap, Boligdugnaden og annet regelverksarbeid. Bevilgningen var på 4,1 millioner kroner og hele bevilgningen ble benyttet.

- Kapittel 0571 post 21 Kommunal- og distriktsdepartementet er benyttet til videre innsats for digitalisering av planprosessen. Bevilgningen var på 8,5 millioner kroner og hele bevilgningen ble benyttet.
- Kapittel 1825 post 21 Energieffektivisering og -omlegging er benyttet til å utrede mulige endringer i regelverket som kan bidra til økt energieffektivitet, energifleksibilitet og lokal energiproduksjon. Bevilgningen var på 2,5 millioner kroner og hele bevilgningen ble benyttet.
- Kapittel 1540 post 25 Digitaliseringsdepartementet – medfinansiering til prosjektet Drømmeplan og Geolett 2.0 for årene 2023, 2024 og 2025. For 2024 er prosjektet tildelt 13 millioner kroner. 10,9 millioner kroner ble benyttet.

Avtale med Direktoratet for økonomistyring

Direktoratet for byggkvalitet er fullservice-kunde for lønns- og regnskapstjenester hos Direktoratet for økonomistyring (DFØ), men har et selvstendig ansvar for all regnskapsføring. Vi bruker statens standard kontoplan og fører regnskap etter kontantprinsippet. For å sikre god dataflyt, samt bedre og mer effektive HR-prosesser ble det høsten 2024 besluttet å ta i bruk DFØ HR.

Avtale med Statens innkrevingsentral

Direktoratet har en avtale med Statens innkrevingsentral (SI) om innkreving av tvangsmulkt og overtredelsesgebyrer med hjemmel i plan- og bygningsloven. Belastningsfullmakten føres på vårt inntektskapittel 3587 post 85.

Revisjon av regnskapet

Riksrevisjonen gjennomfører kontroller og revisjon av direktoratets regnskap.

Oslo, 15. mars 2025
Per-Arne Horne

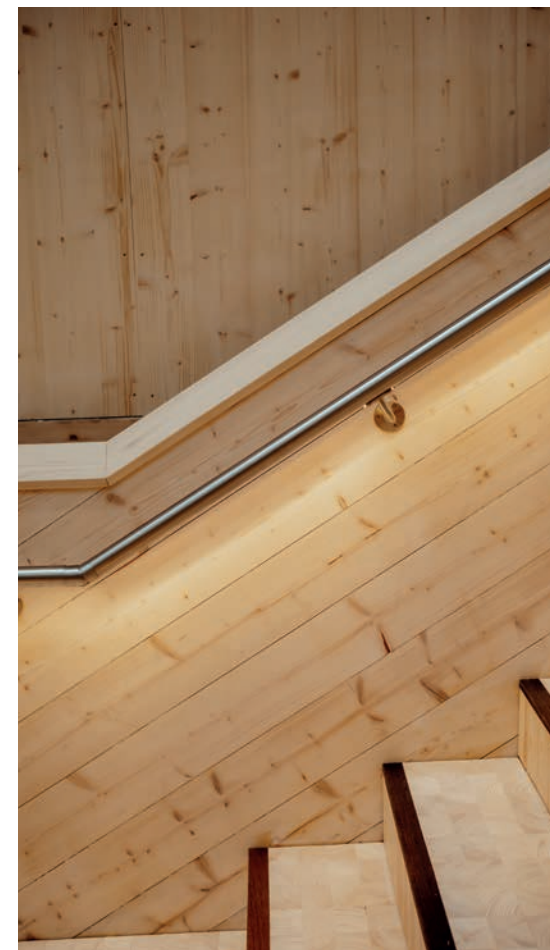

Foto: Ilja Hendel

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for Direktoratet for byggkvalitet er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2024 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- Regnskapet følger kalenderåret.
- Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.
- Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen *Netto rapportert til bevilgningsregnskapet* er lik i begge oppstillingene.

DiBK er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i

kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen *Samlet tildeling* viser hva direktoratet har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser som direktoratet står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises i kolonnen *Samlet tildeling*, og er omtalt i note A til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen *Regnskap*.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for *Samlet tildeling*, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfull-

makter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. Avgitt fullmakt framkommer i bevilgningsrapporteringen.

Artskontorapporteringen

Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Regnskapstall i bevilgnings- og artskontorapportering med noter viser regnskapstall

rapportert til statsregnskapet. I tillegg viser noten til artskontorapporteringen *Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen* bokførte tall fra virksomhetens kontospesifikasjon i kolonnen *Spesifisering av bokført avregning med statskassen*. Noten viser forskjellen mellom beløp virksomheten har bokført på eiendels- og gjeldskontoer i virksomhetens kontospesifikasjon (herunder saldo på kunde- og leverandørreskonto) og beløp virksomheten har rapportert som fordringer og gjeld til statsregnskapet og som inngår i mellomværendet med statskassen.

DiBK har innrettet bokføringen slik at den følger kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten. Dette innebærer at alle opplysninger om transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner som er nødvendige for å utarbeide pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 3.3.2, og spesifikasjon av pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 4.4.3, er bokført.

Bestemmelsene krever blant annet utarbeiding av kundespesifikasjon og leverandørspesifikasjon. Dette medfører at salgs- og kjøps-transaksjoner bokføres i kontospesifikasjonen på et tidligere tidspunkt enn de rapporteres til statsregnskapet, og innebærer kundefordringer og leverandørgjeld i kontospesifikasjonen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2024

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2024	Merutgift (–) og mindreutgift	Postert på avgitte belastnings fullmakter*	Avvik fra tildeling
0587	Direktoratet for byggkvalitet	01	Driftsutgifter	A, B	132 338 000	124 117 703	8 220 297		
0587	Direktoratet for byggkvalitet	22	Kunnskapsutvikling og informasjon	A, B	40 328 000 ¹	37 302 556	3 025 444		
0500	Kommunal- og distriksdepartementet	01	Kommunal- og distriksdepartementet, driftsutgifter	A	1 000 000	999 802			
0500	Kommunal- og distriksdepartementet	21	Kommunal- og distriksdepartementet spes. driftsutg.	A	4 100 000	4 087 644			
0571	Kommunal- og distriksdepartementet	21	Spesielle driftsutgifter	A	8 500 000	8 492 842			
1540	Digitaliseringsdirektoratet	25	Medfinansieringsordning for digitaliseringsprosjekter	A	13 000 000	10 981 292			
1825	Energidepartementet	21	Energieffektivisering og –omlegging spesielle driftsutgifter	A	2 500 000	2 498 919			
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Nettoordning for mva i staten		0	16 651 706			
Sum utgiftsført					201 766 000	205 132 465			

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling*	Regnskap 2024	Merinntekt og mindreinntekt(–)	Postert på avgitte belastnings fullmakter*	Avvik fra tildeling
3587	Direktoratet for byggkvalitet	04	Gebyr for godkjenning av foretak	A, B	41 245 000	41 880 661	635 661 ²		
3587	Direktoratet for byggkvalitet	85	Diverse inntekter	A, 1	115 000			45 309 ³	69 691
5309	Tilfeldige inntekter	29	Tilfeldige inntekter		0	146 936			
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift		0	11 813 504			
Sum inntektsført					41 360 000	53 841 101			

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet	151 291 364
--	-------------

Kapitalkontoer		
60062701	Norges Bank KK /innbetalinger	45 118 185
60062702	Norges Bank KK/utbetalinger	-194 661 332
705870	Endring i mellomværende med statskassen	-1 748 216

Sum rapportert	0
----------------	---

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)				
Konto	Tekst	2024	2023	Endring
705870	Mellomværende med statskassen	-7 078 645	-5 330 429	-1 748 216

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
0587 01	3 620 000	128 718 000	132 338 000
0587 22	4 958 000	35 370 000	40 328 000
0500 01	0	1 000 000	1 000 000 ¹
0500 21	0	4 100 000	4 100 000 ²
0571 21	0	8 500 000	8 500 000 ³
1540 25	0	13 000 000	13 000 000 ⁴
1825 21	0	2 500 000	2 500 000 ⁵

¹ KDD har gitt DiBK fullmakt til å belaste kapittel 500, post 01 spesielle driftsutgifter med inntil 1 000 000 kroner ekskl. mva. i 2024. Bevilgningen ble benyttet fullt ut.

² KDD har gitt DiBK fullmakt til å belaste kapittel 500, post 21 spesielle driftsutgifter med inntil 4 100 000 kroner ekskl. mva. i 2024. Bevilgningen ble benyttet fullt ut.

³ KDD har gitt DiBK fullmakt til å belaste kapittel 571, post 21 spesielle driftsutgifter med inntil 8 500 000 kroner ekskl. mva. i 2024. Bevilgningen ble benyttet fullt ut.

⁴ Digitaliseringsdirektoratet har gitt DiBK tilsagn om medfinansiering for årene 2023, 2024 og 2025 på belastning på kapittel 1540 post 25. For 2024 inntil kr 5 000 000 til Drømmeplan og kr 8 000 000 til Geolett 2.0. Av bevilgningen ble kr 10 981 292 benyttet.

⁵ Energidepartementet har gitt fullmakt til å belaste kapittel 1825, post 21 Energieffektivisering og -omlegging spesielle driftsutgifter kr 2 500 000 ekskl. mva. i 2024. Bevilgningen ble benyttet fullt ut.

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Sum grunnlag for overføring	Kompen-sasjon for lønnsopp-gjøret 2024 *	Maks. overførbart beløp	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
0587 01		8 220 297		8 220 297	618 213		6 312 400	2 470 000	8 782 400	8 782 400 ¹
0587 22	Kan overføres	3 025 444		3 025 444			3 025 444		3 025 444	3 025 444 ²

* Fullmakten gis for kapittel 0587, postene 01 og 22 mot tilsvarende merinntekter på de vilkårene som framgår av R-110, pkt. 2.4.

¹ Fullmakt til å overskride driftsbevilgning under kapittel 0587, post 01 mot tilsvarende merinntekter på kapittel 3587, post 04, jf. romertallsvedtak VI Merinntektsfullmakter i Prop 1 S(2023-2024) for Kommunal og distriktsdepartementet, jf. Innst. 16 S (2023- 2024) vedtatt 15.12.2023. Resultatet på kapittel 0587 post 01 ble inkludert lønnskompensasjon for lønnsoppgjøret 2024 et beregnet mindreforbruk på kr 8.838.510. Dette inkluderer merinntekten på kapittel 3587 post 04 i det mulige overførbare beløpet. I 2024 hadde inntektskapittel 3587 post 4 en merinntekt på kr 635.661. Av dette beløpet ble kr 17.448 feilaktig ført på denne kapitelposten. Den reelle merinntekten er derfor kr 618.213. Dette beløpet er ført som økning på mulig overførbart beløp på kapittel 0587 post 01. Bevilgningen dekker også utgifter til drift av ordningen med sentral godkjenning av foretak med ansvarsrett. Ordningen skal være selvfinansierende og dekkes av gebyrer jf. kapittel 3587 post 04.

² Kapittel 0587 post 22 endte med et beregnet mindreforbruk på kr 3.025.444. Resultatet er etter at vi har trukket fra KDD sin tilbakeholding for 2024 på kr 1.000.000 jf tildelingsbrevet for finansiering av doktorgrad hos OsloMet ved HousingLab .

Oppstilling av artskontorapporteringen 31.12.2024

	Note	2024	2023
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet	Innbetalinger fra gebyrer	41 863 213	36 548 900
	Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	0	0
	Salgs- og leieinnbetalinger	0	0
	Andre innbetalinger	29 748	0
	Sum innbetalinger fra drift	41 892 961	36 548 900
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet	Utbetalinger til lønn	93 476 597	87 102 018
	Andre utbetalinger til drift	94 397 771	77 342 785
	Sum utbetalinger til drift	187 874 368	164 444 803
Netto rapporterte driftsutgifter		145 981 408	127 895 903
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet	Innbetaling av finansinntekter	0	0
	Sum investerings- og finansinntekter	0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet	Utbetaling til investeringer	617 504	854 444
	Utbetaling til kjøp av aksjer	0	0
	Utbetaling av finansutgifter	1 186	3 349
	Sum investerings- og finansutgifter	618 690	857 793
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		618 690	857 793

	Note	2023	2022
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten*	Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	0	0
	Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten*	Utbetalinger av tilskudd og stønader	0	0
	Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler	Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)	146 936	138 060
	Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)	11 813 504	11 036 687
	Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)	16 651 706	14 481 228
	Netto rapporterte utgifter på felleskapitler	4 691 266	3 306 481
	Netto rapportert til bevilgningsregnskapet	151 291 364	132 060 177

Oversikt over mellomværende med statskassen

	Note	2024	2023
Eiendeler og gjeld	Fordringer på ansatte	0	0
	Konter	0	0
	Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
	Skyldig skattetrekk og andre trekk	-3 462 440	-3 344 566
	Skyldige offentlige avgifter	-33 323	27 338
	Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse *	-3 575 582	-2 025 328
	Mottatte forskuddsbetalinger	0	0
	Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m)	0	15 227
	Differanser på bank og uidentifiserte innbetalinger	-7 300	-3 100
Sum mellomværende med statskassen	6	-7 078 645	-5 330 429

* Pensjonstrekket i de ansattes lønn (2%) på konto 263 inngår også på denne linjen.

Note 1 Innbetalinger fra drift			
		31.12.2024	31.12.2023
Innbetalinger fra gebyrer	Gebyrer m.m. – driftsinntekt	41 863 213	36 548 900 ¹
Sum innbetalinger fra gebyrer		41 863 213	36 548 900
Andre innbetalinger	Diverse driftsinntekter	29 748	0
Sum andre innbetalinger		29 748	0
Sum innbetalinger fra drift		41 892 961	36 548 900

¹ Fra 2024 økes årsgebyret for sentral godkjenning fra kr 3.100 til kr 3.650

Note 2 Utbetalinger til lønn			
		31.12.2024	31.12.2023
Lønn		74 526 368	69 240 663
Arbeidsgiveravgift		11 813 504	11 036 687
Pensjonsutgifter*		7 962 393	6 987 101
Sykepenger og andre refusjoner (-)		-2 109 265	-2 013 691
Andre ytelser		1 283 597	1 851 257
Sum utbetalinger til lønn		93 476 597	87 102 018

Antall utførte årsverk:	82	81
-------------------------	----	----

* Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjorde i 2024 10 % (arbeidsgiverandel av pensjonspremien/pensjonsgrunnlaget i 2024 rapporter til SPK).
For regnskapsåret 2023 utgjorde premiesatsen 10 %.
I tillegg betaler ansatte 2 % av sin lønn til pensjonsordningen.

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2024	31.12.2023
Husleie	9 979 306 ¹	11 179 487
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	264 840	265 137
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	980 817	985 236
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	38 362	26 290
Mindre utstysanskaffelser	464 189	389 981
Leie av maskiner, inventar og lignende	7 820 578	7 222 729
Kjøp av konsulenttenester	44 807 232 ²	33 120 192
Kjøp av andre fremmede tjenester	20 818 719 ²	16 594 462
Reiser og diett	2 513 860	1 885 641
Øvrige driftsutgifter	6 709 869	5 673 630
Sum andre utbetalinger til drift	94 397 771	77 342 785

¹ Redusert areal i forbindelse med reforhandling av leieavtale, kontorlokale Gjøvik.

² Investert i DFØ HR-system på driftsbudsjettet og ekstra innsats på digitalisering dekket i hovedsak av tilførte belastningsfullmakter på andre kapitler.

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2024	31.12.2023
Utbetaling av finansutgifter		
Renteutgifter	1 186	3 349
Sum utbetaling av finansutgifter	1 186	3 349

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2024	31.12.2023
Utbetaling til investeringer		
Immaterielle eiendeler og lignende	33 030	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	584 474	854 444
Sum utbetaling til investeringer	617 504	854 444

Note 6 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen				
Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen		31.12.2024	31.12.2024	
		Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Omløpsmidler	Kundefordringer	117 976	0	117 976
	Andre fordringer	0	0	0
	Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
	Sum	117 976	0	117 976
Langsiktig gjeld	Annen langsiktig gjeld	0	0	0
	Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld	Leverandørgjeld	-3 655 332	0	-3 655 332
	Skyldig skattetrekk	-3 462 440	-3 462 440	0
	Skyldige offentlige avgifter	-33 323	-33 323	0
	Annen kortsiktig gjeld	-3 650	-3 582 882	3 579 232
	Sum	-7 154 745	-7 078 645	-76 100
Sum		-7 036 769	-7 078 645	41 876

Riksrevisjonen

Vår referanse: 2024/00886-6

DIREKTORATET FOR BYGGKVALITET

Org. Nr.: 974760223

Riksrevisjonens beretning

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert årsregnskapsoppstillingene for Direktoratet for byggkvalitet for regnskapsåret 1. januar - 31. desember 2024. Årsregnskapsoppstillingene består av oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering og noter, herunder sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at 151 291 364 kroner er rapportert netto til bevilgningsregnskapet.

Etter Riksrevisjonens mening

- oppfyller årsregnskapsoppstillingene gjeldende krav, og
- gir årsregnskapsoppstillingene et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter for 2024 og kapitalposter per 31. desember 2024, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen*, *instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til lov, instruks og disse standardene er beskrevet nedenfor under Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen. Vi er uavhengige av virksomheten i samsvar med kravene i lov og instruks om Riksrevisjonen og ISSAI 130 Code of Ethics utstedt av International Organisation of Supreme Audit Institutions (INTOSAI-ets etikkregler), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon i årsrapporten. Øvrig informasjon består av ledelseskomentarene (i del VI) og annen øvrig informasjon (del I–V) i årsrapporten. Riksrevisjonens konklusjon ovenfor om årsregnskapsoppstillingene dekker ikke informasjonen i øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapsoppstillingene er det vår oppgave å lese øvrig informasjon i årsrapporten. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapsoppstillingene og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapsoppstillingene, eller hvorvidt den øvrige informasjonen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi

har plikt til å rapportere dersom den øvrige informasjonen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at den øvrige informasjonen i årsrapporten:

- er konsistent med årsregnskapsoppstillingene og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende regelverk

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig intern kontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapsoppstillingene

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapsoppstillingene som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapsoppstillingene.

Som del av en revisjon i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapsoppstillingene, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av virksomhetens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapsoppstillingene får indikasjoner på vesentlige brudd på bevilgningsreglementet, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på bevilgningsreglementet.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapsoppstillingene, og hvorvidt årsregnskapsoppstillingene gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Vi kommuniserer med ledelsen blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen. Vi informerer det overordnede departementet om funn og svakheter.

Oslo, 02. juni 2025

Etter fullmakt

Tor Digranes
ekspedisjonssjef

David Kvåle Brødsgaard
avdelingsdirektør

Beretningen er godkjent og ekspedert digitalt.